

שיחות קודש

שיעורים בספה"ק 'מאור עינים'
שנמסרו ע"י ב"ק מרן אדמו"ר שליט"א

כי תצא – תשב"א

©

כל הזכויות שמורות
אין להעתיק ללא אישור
בכתב מהמוציא לאור.

טלפון להערות ותיקונים:

0527673016

או במייל:

5701555@okmail.co.il

פֶּבְרוּן

נתקבות החסידות

ספינקא

רחוב הרב יעקב

לנדא 11

בני ברק

הקונטרס יצא לאור

על ידי הרב יצחק טווערסקי
שליט"א

פרשת כי תצא.....1.

שיעור א'.....1.

- 1..... כשחסר בהסברה חסר בהבנה
- 1..... מהו ענין פנייתם למזרח
- 1..... למה מזכירים יציאת מצרים עד היום הזה
- 1..... דעת הוא מלשון ידיעה והתקשרות
- 1..... עיקר הדעת הוא להגיע למעשה
- ז..... צריכים לדעת ולבטל את הדעת וזה דעת שלם
- ז..... לא להבין ורק לומר גאט זה שום דבר
- ז..... האי סדר זה הסדר של הקב"ה
- ז..... אדם שלא מחובר נכנס לחרדות
- ז..... אדם שלא מבטל את הדעת נקרא גלות הדעת
- ח..... לשלימות הדעת מגיעים מזה שלא יודעים
- ח..... אדם שחי שכל דבר הוא מאת הקב"ה זה איתערותא דלתתא
- ח..... מאי שלימות שלנו אנחנו מגיעים לשלימות הקב"ה
- ח..... עבודת האדם הוא לבטל את הדעת לגמרי
- ח..... אדם צריך ללכת עם הדעת עד כמה שיכול ואז לבטל אותו
- ט..... לא צריכים לכתחילה להגיע למצב של אי וודאות
- ט..... וידעת היום יותר לא צריכים להגיד שום דבר
- ט..... יראת אלוקים הוא ראייה ויראה
- ט..... עבודת האדם הוא להרחיב את נקודה החכמה לדעת
- י..... פרעה רצה להכניס לבני ישראל שיהיה להם קשיות
- י..... מגיעים לרעה על ידי שמחה לפני זה
- י..... אדם שמבטל את הדעת שלו מגיע לתענוג שלו
- י..... מי שמח סימן שחי עם הקב"ה
- י..... העיקר לקחת את הדעת לחיבור להקב"ה
- יא..... גם היום יש גלות וגאולת מצרים
- יא..... מגיעים להקב"ה על ידי התורה

שיעור ב'.....יב.

- יב..... יציאת מצרים שייך גם היום הזה
- יב..... אדם שלא מכיר את המהלך סובל מאוד
- יב..... אדם שלא מפנים שזה הקב"ה סובל מחרדות ופחדים
- יב..... כדי להגיע להקב"ה צריכים לפני זה מודעות
- יב..... אדם שחי עם הקב"ה מקבל שמחה והשפעות
- יג..... בלי הסבל לא מגיעים לשום מקום
- יג..... אדם שנמצא במצרים בלי החיבור לא יכול ליצאת משם
- יג..... אדם שחי עם הקב"ה מגיע למצב של פנים בפנים
- יג..... הקב"ה הרים בני ישראל והגעו לשמחה של מצוה
- יג..... עבודת האדם הוא להרבות את הדעת ולפשט אותו
- יד..... אדם צריך לדעת שלא אונסים ועונשים אותו כלל
- יד..... או שצריכים ליפול בכוח או בפועל ממש

אדם שושמח סימן שחי עם הקב"ה יד
 צריכים לדעת שזה התהליך שהקב"ה רוצה להתגלות אליך יד
 בכל קושי יש לאדם ברירה או להישבר או להיכנע יד
 הדיבור של האדם הוא הקב"ה בעצמו טו
 אם משיח יבוא עכשיו זה יהיה צחוק גדול מאוד טו
 אדם שחי שזה המהלך יהיה לו סבלנות לכל זה טו
 על ידי הרעדה מגיעים לשמחה טו
 אדם שאומר שהוא לא מפחד חי בהפקרות טו
 אדם צריך שיהיה לו פחד לפני שמתחיל לעשות מצוה טז
 אין מצב להגיע לרוחניות אם לא עוברים לפני זה גשמיות טז
 אדם צריך לפני עשיות מצוה לחיות את הסכנה שלא יגשם שום דבר טז
 אדם צריך שהקב"ה מחכה לו באופן אישי טז
 בלי יראת ד' אי אפשר להיכנס לשום מקום טז
 דרך החסידות הוא לעשות התבוננות כל יום יז
 אדם שחי עם הקב"ה נהיה אז שכינה מדברת מתוך גרונו יז
 אדם צריך לדעת שהוא לא יותר מאתון שאין לו כוח הדיבור יז
 ההבדל בהשפעות בין הצדיק לרשע הוא במקבל יז
 רשע שרואה חיסרון אצל השני נהיה עוד יותר גדול מזה יח
 אדם צריך לקחת את השפל של השני כדי לראות את השפל של עצמו יח
 אדם שלא אוהב את השני הבעיה הוא בו שלא מוכן לראות את חיסרון של השני אצלו יח
 העיקר לבנות כל יום מחדש את השפל של עצמו יח

שיעור ג'..... יט

יש יראה להתנתק ויש יראה להתקרב יט
 עיקר הדעת הוא חיבור להקב"ה יט
 בראש השנה צריכים להיות שמחים יט
 מצד אחד צריכים לפחד ומצד שני להיות בבטחון גמור בהקב"ה יט
 מתחילים עם ידיעה אבל בסוף מגיעים ללא נודע יט
 גוי בשעת כאב הוא זורק הכל לפח כ
 יראת מצוה הוא לא לגשם את המצוה כ
 אפילו שאין הבנה צריכים אמונה שיש משהו מעל זה כ
 הקב"ה ברא את העולם בשביל הרגע הזה כ
 אדם צריך להתבונן שהקב"ה רוצה דווקא אותו כא
 רק ע"י הפחד והיראה מגיעים לקשר עם המצוה כא
 צריכים לקשר עולם המלכות עם עולם הבינה כא
 לפני כל דבר שעושים צריכים ישוב הדעת וזה על ידי זיכוך כא
 על ידי התבוננות מגיעים לעולם התענוג כא
 על ידי אמונה ממשיכים דעת מעולם התענוג כב
 צריכים לשמוע את הקב"ה בכל דבר קטן כב
 העיקר לדעת שזה הדרך הנכון בכל דבר כב
 השקר הכי גדול הוא אדם שחושב שהוא אמיתי כב
 הקב"ה משפיע לאדם הכל דרך הדיבור כג
 אדם צריך ללכת עם אמונה עד איפה שהוא יכול ושם לתת אמונה כג

מלאך אין לו את המאבק הזה להבין ולבטל כג
 כשיש הפסקת חשמל שום דבר לא עובד אז כג
 אדם שחי עם הקב"ה מגיע לתענוג גדול כד
 הדעת השלם מביא אותך לתענוג רוחני ולהרחבת המוחין כד
 אדם שהוא לחוץ עוד לא הגיע להקב"ה כד
 צריכים לשלב בין הרחבת הדעת ללא הרחבה כד
 אדם שלוקח את היראה למקום הנכון מגיע ליראת שמים כד
 עם אמונה אפשר לעבור ימים ונחרות כה
 בלי יראה לא מתחיל שום דבר כה
 לפי הקושי ביום שישי אפשר לדעת איזה שבת יהיה כה
 אדם שחי עם הקב"ה מביא שמחה להקב"ה כה

שיעור ד'

אדם מורכב מידיעה ואי ידיעה כו
 להגיע לחירות חייבים לעבור את הגלות כו
 קודם עושים ואח"כ מבטלים כו
 בעולם מצד אחד יש ידיעה ומצד שני יש ערפל כו
 אדם שמרחיב מדי מכניס את עצמו לעמצום יותר כז
 הגלות הוא גלות את הקב"ה כז
 על ידי העינוי מגיעים להמתקה כז
 במשך חיי האדם הוא נקלע להרבה מצבים של אי ידיעה כז
 יראה הוא מלכות ושם מבטלים את הבינה כז
 העיקר לחבר את הידיעה לאי ידיעה כח
 הקב"ה עוזר לך על ידי היצר הרע כח
 אדם יכול על ידי עצמו להגיע להקב"ה כח
 על ידי היחוד נעשה מיתוק כל הדינים כח
 יש פלייט פייט פרוז כט
 בראש השנה צריכים לעבור למעב מעל הטבע כט
 ביראה יש אוצר גדול מאוד כט
 על ידי אמונה מייחדים את הנגלה לנסתר כט
 אדם צריך לדעת שכל מעבר זה אתגר והזדמנות ל
 אדם שמתבלבל באי ידיעה סימן שלא לקח את הידיעה לכיוון הנכון ל
 המצרים דוחף את האדם להגיע להקב"ה ל
 צריכים לעבור לטייס אוטומטי ל
 ברגע שנפלים סימן שהקב"ה רוצה לתת לך משהו הרבה יותר ל
 כל ביטול מרחיב את הכלי לא
 אדם צריך להיות בימין ולא בשמאל לא
 אדם צריך להחזיר את הבינה לחכמה לא
 לא נמתקים הדינים אלא בשורשם לב
 אדם צריך לדעת שהוא מוגבל בידיעות שלו לב
 אין דרך אחרת להגיע להקב"ה רק על ידי המיצר לב

פרשת כי תצא

שיעור א'

יום ו' ה' אלול פרשת שופטים

כשחסר בהסברה חסר בהבנה

איתא במאור עינים (דברים ד"ה במדרש תנחומא). במדרש תנחומא אלה הדברים וגו', אמרו ישראל למה, אתמול אמרת לא איש דברים אנכי, ועכשיו אתה מדבר כל כך. אמר רב יצחק, כשאתה כבד פה, שנה את התורה והתרפא, בליטא אמרו כשחסר בהסברה חסר בהבנה. אותו דבר כשאתה כבד פה אז אין לך ברירה אלא שנה את התורה תתחיל ללמוד תורה ואז והתרפא, כמו שמשא למד את התורה במדבר, ע"כ לשון המדרש. ואז היה ואלה הדברים.

מהו ענין פנייתם למזרח

וצריכים אנו להבין מהו הכוונה במדרש הנ"ל: ונקדים פסוק רב לכם סוב את ההר הזה פנו לכם צפונה, ופירוש רש"י סובו לכם לרוח מזרחית מן הדרום לצפון, פניכם לצפון וכו'. דהיינו כשאתם הולכים מדרום לצפון תעשו את זה דרך רוח מזרחית ולא דרך מערבית. וצריכים אנו להבין שהדגיש רש"י ענין פנייתם למזרח, אף שלא הוזכר בפסוק כלל?

למה מזכירים יציאת מצרים עד היום הזה

ומתחיל עם הקדמה ארוכה לבאר ענין יציאת מצרים, שלכאורה הרי זה היה לפני אלפי שנה ולמה אנחנו צריכים להזכיר אותו כמה פעמים ביום, וגם יש כל מיני מצות שעד היום הם זכר ליציאת מצרים, דהיינו מה יש במצרים שאנחנו עסוקים עם זה עד היום הזה אחרי כ"כ הרבה שנים, ועוד מהו ההבדל בין גלות מצרים לגאולת מצרים?

דעת הוא מלשון ידיעה והתקשרות

אלא מסביר שכתוב באר"י הק' שגלות מצרים היה גלות הדעת, וברגע שיש לו דעת בזה הוא יוצא ממצרים, וזה עיקר עבודת האדם כל יום. אלא שאנו צריכים להבין מהו גלות הדעת ומהו גאולת הדעת? אלא דעת יש לו שתי פירושים או מלשון ידיעות או מלשון חיבור והתקשרות, ובעצם כדי להגיע להקב"ה אנחנו צריכים את שתיהן ביחד, מצד אחד ללמוד את התורה דע את אלוקי אביך ועבדוהו, ולדעת את כל ההלכות שיש בכל דבר, ולמעשה דעת הוא הביצוע ולמעשה של כל דבר, כי יש חכמה בינה ודעת חכמה נקרא שיש לך נקודה שעליו אתה חושב, בינה נקרא שאתה מרחיב את הנקודה שלך לעוד דברים קצת יותר לעולם העשייה, ודעת נקרא למעשה מה שאתה עושה, דהיינו ההתחברות החזקה הוא על ידי הדעת.

עיקר הדעת הוא להגיע למעשה

דהיינו יש אנשים שיש חכמה ובינה והם יכולים להסביר לך את זה והם מבינים זאת מאוד טוב אבל אין להם דעת הם לא עושים זאת למעשה, דהיינו שהם בעצמם לא יכולים ולא מסוגלים לעמוד בפן המעשה ולעשות תכלית כי אין להם דעת בפועל ממש. דהיינו אדם צריך

להתחיל עם הדעת שלו ולהשתמש במקסימום דעת להרחיב ולהבין את הדבר, אבל תכלית אחרי הכל תכלית הידיעה הוא לדעת שאינו יודע, אדם צריך להגיע להכרה שהוא לא מבין ולא משיג שום דבר.

צריכים לדעת ולבטל את הדעת וזה דעת שלם

דהיינו נכון מצד אחד זה יכול להביא לך חרדות ופחדים, אבל מצד שני יהודי צריך לדעת אני מאמין באמונה שלימה שהקב"ה עשה ועושה ויעשה לכל המעשים, אבל מצד שני הקב"ה הוא אינו גוף ואינו משיגי הגוף, דהיינו כל התורה הוא משל להגיע להקב"ה שזה הנמשל שהוא אינו גוף ואינו משיגי הגוף, ומצד שני הוא צריך לדעת שהקב"ה עשה ועושה ויעשה לכל המעשים, ורק בצירוף שני הדברים ביחד הדעת הוא שלם, דהיינו מצד אחד להבין כל דבר ומצד שני דרך הדעת שיש לך לבטל שאתה לא מבין שום דבר.

לא להבין ורק לומר גאט זה שום דבר

אבל אדם שלא מבין שום דבר ורק מסתובב ואומר שהקב"ה עושה כל דבר גם זה לא דרך. וכמו שסיפור כ"ק אאמו"ר זצ"ל שהיה אחד שהגיע להרבי ואמר לו שיש לו חבר שמרגיז אותו ולא יודע מה לעשות איתו, בסוף יום אחד הוא מגיע ומספר מה עשה הקב"ה אני הלכתי באמצע הלילה ושרפתי לו את כל החנות שלו וככה הכל הסתדר לי. דהיינו צריכים את הסדר בכל דבר שזה מודעות בכל דבר ועניין, אבל צריכים לדעת שעם המודעות לבד אי אפשר להגיע עד הסוף של הדבר.

האי סדר זה הסדר של הקב"ה

ואפשר לראות את זה בעידן של היום שהיה כ"כ מתוכנן כל דבר והיה מחושב כל דבר ופתאום הקב"ה הכניס להם מגיפה ועד היום הכל נהיה משובש ואף אחד בעולם לא מסתדר עם זה והכל הפוך על הפוך, אבל הבעל התניא אומר על זה שהאי סדר של הקב"ה זה הסדר האמיתי, דהיינו מצד אחד צריכים את הדעת להבין כל דבר עד הסוף ומצד שני צריכים את האמונה באי הסדר לדעת שזה הסדר של הקב"ה ולדעת שעם הסדר אי אפשר להגיע עד הסוף ושם צריכים את הקב"ה.

אדם שלא מחובר נכנס לחרדות

דהיינו אדם שלא מתחבר כלל נכנס לחרדות אדם שמתחבר בלי דעת נכנס להפקרות, הכנעה נקרא שצריכים את הדעת ולדעת שזה הקב"ה נתן לך וזה המהלך ועכשיו צריכים להתבטל אבל לא למהלך אלא להקב"ה. היה אחד שהיה לו דין תורה, אבל הגיע לר' אשר ואמר לו שהוא מפחד כי התובע יש לו קשר עם הדיין והוא חושב שזה ייצא לטובת התובע. ענה ר' אשר שאנחנו צריכים להאמין שזה מהקב"ה ואלו אנשים שהקב"ה שם בעולם שיהיה הדיינים, וברגע שאתה מכניע את עצמך אז זה לא לדיין אלא להקב"ה ואז הכל יהיה לטובתך.

אדם שלא מבטל את הדעת נקרא גלות הדעת

אותו דבר גלות הדעת נקרא שיש לך דעת אבל ברגע שאתה לא מוכן לבטל את הדעת הזה להקב"ה אז חסר לך בדעת השלם והאמיתי, כי אדם שיש לו ידיעות מדי הרבה בלי לבטל אותו הוא נכנס מיד לחרדות, לעומת זאת אדם שיש לו חיבור אבל אין לו דעת אז יהיה יכנס

להפקרות כי אז אין לו שום מהלך וכיוון בחיים, אלא חייבים את המהלך כדי לבטל את המהלך, אבל לא נתנו לך את המהלך כדי להישאר בזה אלא כדי לבטל זאת, אי"כ לאיזה כיוון שרק ילך הוא נמצא בגלות הדעת והעיקר לבטל את הדעת שאז יהיה גאולת הדעת.

לשלימות הדעת מגיעים מזה שלא יודעים

להבין הענין, אפשר לומר, דנודע, סוד יציאת מצרים הוא, מהו הכוונה גלות מצרים ויציאת מצרים, אלא שהדעת היה בגלות ובקטנות, ומה המשמעות שהדעת בגלות ובקטנות, שלא ידעו הדעת השלם, לשלימות הדעת מגיעים דווקא מזה שלא יודעים, כי תכלית הידיעה הוא לדעת שאינו יודע, דהיינו צריכים לקחת את האיננו יודע להקב"ה, לעבוד השי"ת, בתענוג ובמוחין גדולין.

אדם שחי שכל דבר הוא מאת הקב"ה זה איתערותא דלתתא

הפרי הארץ (שופטים) אומר: אף מיעט נקודת אמונתו בו יתברך הוא ג"כ מאתו יתברך, אבל לכאורה הרי כתוב הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים, אלא ההסבר הוא שהעיקר הוא איתערותא דלתתא כדי להגיע לאיתערותא דלעילא. אבל לכאורה אם אתה אומר שהכל בידי שמים חוץ מיראת שמים אי"כ מהו הכוונה שמהו אדם כן עושה ויש כזה דבר שנקרא איתערותא דלתתא? אלא ענה ר' אשר שזה כלום. והסביר שזה עצמו שאדם מחליט שכל מה שיש לו הוא לא שלו אלא כל דבר הוא מאת הקב"ה, בזה אדם עשה איתערותא דלתתא ובזה אנחנו גורמים איתערותא דלעילא שהקב"ה יביא לנו שמחה ועושר וכל טוב ודעת השלם.

מאי שלימות שלנו אנחנו מגיעים לשלימות הקב"ה

השפ"א אומר למה נקרא ישראל שולמית, כי אנחנו מגיעים כל הזמן לאי שלימות, ומאי שלימות שלנו אנחנו מתחברים להקב"ה להיות אחד אתו יתברך שמו, דהיינו כל הזמן שאדם לא מגיע לאי שלימות שזה איתערותא דלתתא לא מגיע לשום מקום, כי קודם צריכים להחליט שאנחנו פתי ואז יהיה מחכימת פתי, ללכת לחכמה בלי פתי לפני זה אז שוב לא הגעתי לשום מקום, דהיינו מבשרי אחזה אלוקי מבשרי נקרא האי שלימות שלך ואז אחזה אלוקי מגיעים להקב"ה, ואז אתה אומר לעצמך איך דברים כן מסתדרים לך אלא מאי שזה הקב"ה שנותן לך כל דבר. אי"כ כל זמן שאדם לא משתמש עם הדעת להבין דברים ולא משתמש עם הדעת לבטל דברים אז עדיין חסר לך בדעת השלם.

עבודת האדם הוא לבטל את הדעת לגמרי

וזה מה שמושה רבינו ע"ה אמר והן לא יאמינו לי, אבל לכאורה הרי בני ישראל הם מאמינים בני מאמינים ומהו הכוונה והן לא יאמינו לי, אלא אחרי שאדם מבין משהו הוא צריך לבטל את הדעת שלו כי תכלית הידיעה הוא לדעת שאינו יודע, וכמו שהבעש"ט הק' אמר אחרי שהשגתי את כל השגותי אני טיפש ומאמין, ואז אדם מגיע לשלימות הדעת, וכל זמן שזה חצי עבודה או דעת בלי אמונה או אמונה בלי דעת זה כלום ולא מגיעים בזה לשלימות הדעת.

אדם צריך ללכת עם הדעת עד כמה שיכול ואז לבטל אותה

ובזה אפשר להסביר את דברי רש"י בפרשת שופטים שכותב על הפסוק תמים תהיה עם ד' אלוקיך: התהלך עמו בתמימות, ותצפה לו, ולא תחקור אחר העתידות, אלא כל מה שיבוא

עליך קבל בתמימות, ואז תהיה עמו ולחלקו. כל המפרשים מתקשים לבאר דברי רש"י הנ"ל. ונראה לומר להנ"ל, ר' אשר היה אומר שהקב"ה הוא היה הווה ויהיה בשנייה אחד, אבל אדם הוא בקושי הווה, עבודת האדם הוא ללכת עם הדעת של עכשיו עד כמה שהוא יכול ואחרי זה ללכת עם אמונה ולבטל את הדעת להקב"ה, וזה ולא תחקור אחר העתידות, כי דווקא האי הבנה שלך יביא אותך במקום לחרדות ולהפקרות להקב"ה, וזה על ידי שמקבל כל דבר בתמימות.

לא צריכים לכתחילה להגיע למצב של אי וודאות

והעיקר להיות בטוח שהקב"ה נותן לך את זה ונותן לך את הכוח לזה ורוצה למנף אותך למקום שלא הייתי יכול להגיע בלי זה. דהיינו אדם צריך לנסות לא להגיע למצב של אי וודאות, אלא צריך ללכת עם הבנה עד כמה שהוא יכול, ואחרי שהוא מגיע לחסר אונים ואי וודאות וחוסר ידיעה שלו, ואז צריכים להכניס את האמונה ובטחון ששם הקב"ה נמצא.

וידעת היום יותר לא צריכים להגיד שום דבר

כמו שכתוב דע את אלוקי אביך. דעת הוא ידיעה חשיבה מודעות והתקשרות, האם אפשר להכיר את הקב"ה כמו שכתוב דע את אלוקי אביך, אלא כתוב וידעת היום אמר **האמרי אמת זייע** לאחד מראשי חבורות שיגיד לבחורים, וידעת היום והשבות אל לבבך כי ד' הוא האלוקים בשמים ממעל ואל הארץ מתחת אין עוד יותר לא צריכים להגיד להם שום דבר. דהיינו אדם צריך לדעת שהוא מוגבל בידיעה שלו, מצד אחד הוא צריך לדעת ומצד שני זה גם יחוד ותענוג.

יראת אלוקים הוא ראייה ויראה

כנודע, שדעת הוא לשון יחוד ותענוג, כמו שכתוב וידע אדם. אדם שנמצא רק בידיעה הוא נכנס לחרדות אדם שנמצא רק בחיבור נמצא בהפקרות, וברגע שאדם יודע שזה המהלך הוא נמצא ביראת אלוקים. וגם יראה מצד אחד הוא מלשון ראייה ומצד שני זה גם לשון של פחד, ועבודת האדם הוא ללכת מאחד לשני כל הזמן, דהיינו מצד אחד לראות את הקב"ה בכל בידי שמים חוץ מיראת שמים, ויראת שמים נקרא לראות את הקב"ה כי מאן דאית ביה יראה לית ביה חוסר, ומי שיש לו יראה אז אין מחסור ליראיו, דהיינו מצד היראה שרואה את הקב"ה הוא יכול להגיע לחרדות, אבל העיקר לדעת שנתנו לו את היראה כדי להגיע להקב"ה ואז עבדו את ד' בשמחה.

עבודת האדם הוא להרחיב את נקודה החכמה לדעת

ובגלות מצרים, היה דעת שלהם בקטנות מאוד, שהוא בחינת מיצר ים. אדם רץ כל היום ולא מפסיק, באידיש אומרים פאריאגט און פארפלאגט. הוא מסתובב סביב עצמו ולא מגיע לאף מקום, וכמו שאמרנו לפני זה שהכל מתחיל מחכמה שזה נקודה של רעיון שנפל לך, ואח"כ יש בינה שזה להרחיב את נקודת החכמה שיש לך, ואח"כ יש את הדעת שזה ליישם את הנקודה הראשונה שהיה לך, דהיינו העיקר הוא להרחיב את הנקודה של החכמה, וברגע שאי אפשר להרחיב את הנקודה של החכמה זה נקרא מיצר ים שיש מעצור על החכמה שלא יכול להתרחב כלל, שהדעת מגיע מבינה וזה מחכמה והעיקר הוא להרחיב את החכמה עד עולם העשייה שזה הדעת בפועל ממש.

פרעה רצה להכניס לבני ישראל שיחיה להם קשיות

שהדעת שנמשך מדעת החכמה היה במיצר וקטנות, וממילא לא יכולת להתחבר להקב"ה כלל, ולא יכולת ללבן שום דבר בדעת שלך. **שלא היה אצלם הדעת הגדול.** וזה בחינת מצרים. **התפארת שלמה** אומר על הפסוק וירא בסבלותם, ויעבידו את בני ישראל בפרך. אומר התרגום בקשיא. דהיינו יהודי יודע שזה מאת הקב"ה וגם לא שואל שאלות עליו כלל. כי זה כ"כ ברור לו שטוב ד' לכל ורחמיו על כל מעשיו וממילא טוב לו בכל דבר ולא שואל שאלות, אבל פרעה ומצרים כן רצה שהם ישאלו שאלות ויהיה להם קשיות על כל דבר. ומזה נהיה לאדם סתירות וקשיות בכל דבר עד עצם היום הזה, וזה נקרא הרחבת הדעת.

מגיעים לרעדה על ידי שמחה לפני זה

אתמול היה חתונה של נכדתי, יש כאלו שלא עושים חתונות בימי אלול, אבל אצל חסידים אמרו וגילו ברעדה שדווקא על ידי השמחה זה הכנה הכי גדולה שיכול להיות לימים הללו, דהיינו מצד אחד ראש השנה זה רעדה שזה לא נודע אדם לא יודע מה יהיה לו במשך שנה הבאה, אבל מצד שני כתוב שצריכים לשמוח כי זה יום טוב וצריכים לאכול ולשתות ולקנות בגדים חדשים ולשמוח כרגיל, דהיינו רעדה לבד לא הולך שיהיה שמחה לבד בלי רעדה גם זה לא הולך, השלימות הוא וגילו ברעדה שמחה עם רעדה ביחד זה השלימות של הדבר. **ר' אשר** לימד אותנו שצריכים לחיות את הסכנה בכל דבר, דהיינו לחיות חטאתי נגדי תמיד ומכאובי נגדי תמיד ואז לא לוקחים דברים מובנים מאיליו ואז מגיעים להקב"ה.

אדם שמבטל את הדעת שלו מגיע לתענוג שלו

וביציאת מצרים, שיצאו מן מיצר ים. שנתגדל ונתרבה הדעת את ד', דהיינו לא להישאר בידיעות, כי אז אני לא יודע מאיפה אני ייקח אבן או קש או כל דבר אחר שאני צריך, אלא דווקא האי שלימות ואי ידיעה זה יביא אותי לשלימות, למה נקרא ישראל שולמית ואז אנחנו אחד עם הקב"ה, **כמו שכתוב וידע אלוקים, שנתרומם דעת אלוקים.** דהיינו בהתחלה היה מיצר ים ואח"כ היה ותרבי ותגדלי, **וכמו שכתוב ותרבי ותגדלי, שבאו ונתרבו ונתגדלו במוחין ודעת גדול, לעבוד הבורא ב"ה בתענוג הזך והזוהר, שהוא שמחה של מצוה ועבודה.** דעת בלי חיבור אז אדם נכנס לחרדות כי הוא לא יכול להגיע לסוף הידיעה שלו, ובשביל שיהיה לו תענוג מהידיעות שלו הוא חייב לבטל את עצמו לגמרי ואז יהיה לו תענוג מהידיעות שלו.

מי שמח סימן שחי עם הקב"ה

ואיך אדם יודע אם הוא הגיע לנקודה או לא, אלא אם יש לו שמחה של מצוה זהו סימן שהגיע לזה. וכמו שאמר הרה"ק **רבי דוד מלעלוב זי"ע** ולמכיר נתתי את הגלעד, היות שאין נקודות בתורה אפשר להסביר ולמכיר מלשון להכיר, מי שמכיר את הקב"ה נתתי סימן גלעד האם הוא בשמחה או לא. וכל זמן שאדם עוד לא בשמחה אז חסר לו בחיבור של הידיעה שלו.

העיקר לקחת את הדעת לחיבור להקב"ה

וכמו שאמרו ראתה שפחה על הים מה שלא ראה יחזקאל. שעבודה שלהן, איך הם הגיעו לכזה עבודה גדולה לראות מה שלא ראה יחזקאל, אלא על ידי שנתרבה הדעת ויצאו מן הקטנות, היתה בשמחה. נכון מצד אחד הדעת יכול להביא אותך לחרדות ולהיפוך הגמור,

אבל הם לקחו את הדעת לחיבור להקב"ה והתבטלו לגמרי להקב"ה וממילא הגיעו לשמחה. כמו שכתוב עבדו את ד' בשמחה.

גם היום יש גלות וגאולת מצרים

איתא באור המאיר כמו שהיה אז גלות ויציאת מצרים כמו כן עתה יש גלות ויציאת מצרים, וכמו אז כן עתה, יש בכל אדם ובכל עת וזמן בחינת נפילת מצרים, באין לו התפשטות השכל לעבודת הבורא, זה נקרא מיצר ים החכמה. ובהכין את לבו לדרוש אחדותו יתברך, דהיינו שנותן דעתו לפרטי עניניו אפילו הגשמיים, לעבוד עבודת בוראו ויודע שהוא לא צריך להבין כל דבר עד הסוף אלא העיקר להיות בדביקות והתקשרות הדעת, זה נקרא בחינת יציאת מצרים, שבחינת הדעת הנקרא משה מוציאו ממצרים שלו. וזה נקרא שמה רבינו מוציא אותנו כל הזמן ממצרים.

מגיעים להקב"ה על ידי התורה

כתוב ישראל ואורייתא קוב"ה חד הוא, ישראל חייב להיות מחובר להקב"ה על ידי התורה, נכון על ידי התורה אדם מגיע להקב"ה אבל זה לא יותר ממשל להגיע לנמשל, והעיקר לבטל את עצמו לנמשל שזה הקב"ה, ועל ידי שלומדים את התורה בכיוון הנכון מגיעים להקב"ה בסופו של דבר.

שיעור ב'

יום א' ז' אלול

יציאת מצרים שייך גם היום הזה

איתא במאור עינים (המשך ד"ה במדרש תנחומא). דברנו שיציאת מצרים זה לא משהו שקרה לפני אלפי שנה אלא שזה קיים עד עצם היום הזה, בכל דור ודור חייב אדם לראות את עצמו כאילו הוא יצא ממצרים, הבעל התניא מוסיף בכל יום ויום, וצריכים אנו להבין מהו גלות מצרים ומהו יציאת מצרים?

אדם שלא מכיר את המהלך סובל מאוד

אלא מצרים היה גלות הדעת, דעת זה גם לשון של ידיעה וגם לשון התחברות, אדם שנמצא באיזה מקום ולא הפנים בדעת איפה הוא נמצא הוא הכי סובל מכולם, אדם שלא יודע את המהלך שמדברים כאן וחושב מה אני מחפש כאן אז הוא במצב של לא נודע והוא סובל מאוד, עבודת האדם הוא להעלות על המודעות ולדעת שכמה שהוא יודע הוא בעצם לא יודע כלל, ואדם צריך להוסיף את הדעת של התחברות שאז יש לו דעת השלם של יראת ד'.

אדם שלא מפנים שזה הקב"ה סובל מחרדות ופחדים

אבל אדם שלא מפנים שזה מהקב"ה והוא נותן לנו את הכוח לזה ורוצה למנף אותנו הוא נמצא בחרדות כל הזמן ובפחדים שסוגר אותו מלהמשיך הלאה, וזה נקרא מצרים שזה מיצר ים שזה מיצר על החכמה, כי העיקר הוא להמשיך את החכמה לבינה ומשם לדעת וברגע שהחכמה לא יכולה להתפשט הלאה אז הוא נמצא בגלות הדעת, אדם שנמצא במיצר הוא כי הוא לא מעלה על המודעות שלו מה הוא מחפש כאן וחי בהכחשה בכל דבר, ודבר שני שהוא חי שהוא לא מבין כאן שום דבר וממילא נמצא בחרדה, וברגע שיש לו דעת אין מצב של אמונה.

כדי להגיע להקב"ה צריכים לפני זה מודעות

אבל עבודת האדם הוא לדעת שהלא נודע הוא לא חיסרון משהו נגדו אלא הפוך שזה הגדלות הבורא שאתה לא יכול ולא מסוגל להשיגו כלל, וברגע שאדם חי ככה הוא מתחבר להקב"ה, א"כ מצד אחד אדם מאמין שהקב"ה אינו גוף ואינו משיגי הגוף, ומצד שני מאמין שהוא עשה ועושה ויעשה לכל המעשים, ואז אדם מגיע לדעת השלם והוא אחד עם הקב"ה. היוצא לנו שכדי להגיע להקב"ה צריכים קודם את המודעות ואח"כ את החיבור להקב"ה.

אדם שחי עם הקב"ה מקבל שמחה והשפעות

דהיינו ברגע שאדם חי שלא הוא מדבר אלא הקב"ה מדבר ולא הוא עשה שמחה אלא הקב"ה עשה שמחה, אז כמים פנים לפני כן לב אדם אל האדם, אדם צריך להתעורר שהוא לא עושה, דברנו על איתערותא דלתתא אדם צריך לדעת ולהעלות על המודעות שלו שהוא לא עושה שום דבר והכל מאת הקב"ה, אז אדם חי עם הקב"ה וגורם לו שמחה ותענוג ואז הקב"ה משפיע לך עוד שמחה והשפעות ונהיה מצב של והחיות רצוא ושוב.

בלי חסבל לא מגיעים לשום מקום

אבל כל זמן שהיו במצרים היה הדעת שלהם בגלות ובמיצר ים, היה חסר להם שם את המודעות שזה הדרך, וכמו שאמר משה רבינו והן לא יאמינו לי, ולא קלטו שהגלות הוא האמצעי להתגלות משם, ובלי שאדם יכנס לגלות הוא לא יגיע לגלות ולדעת מה מונח מאחורי כל דבר, כי בלי סבל לא מגיעים לשום מקום, סבל לא בא להעניש אותך אלא להוריד ממך את הישות שלך ואת כוחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה, ומהסבל אדם מגיע לגלות את הכוח האדיר שיש בכל דבר שזה הקב"ה.

אדם שנמצא במצרים בלי החיבור לא יכול לצאת משם

א"כ כל עוד שאדם עוד בכאב של מצרים זה לא אומר שאין שם גאולה, אלא אדם צריך מקודם להיכנע ולהכיר שהוא לא נמצא כלל, וברגע שאדם נותן איתערותא דלתתא שזה כלום אז הוא יוצא ממצרים, וברגע שאדם מכיר שזה המהלך והוא נותן אז את הכלום שיש לו בכל דבר, ואז אדם מתחבר למי שכן נותן שזה הקב"ה שהוא עשה ועושה ויעשה לכל המעשים, ואז על ידי החיבור אדם נכנס לשמחה ואז כמים פנים לפניו כן לב אדם אל האדם, וכל זמן שנמצאים במצרים בלי החיבור ובלי המודעות שצריכים לעשות עוד לא יוצאים ממצרים.

אדם שחי עם הקב"ה מגיע למצב של פנים בפנים

אבל ביציאת מצרים הקב"ה נתן איתערותא דלעילא בלי לתתא כלל, וכמו שאמרנו **מעבודת ישראל** כה אמר ד' זכרתי לך חסד נעורידך שאז היה מצב של פנים באחור, נכון שהאיר לנו שהוא נמצא אבל כל זמן שלא נתנו את האיתערותא דלתתא שאנחנו רוצים אותו אז הפנים שלנו היה לגב של הקב"ה כביכול, וברגע שאדם בכל קושי שיש לו מפנים ומעלה על המודעות שלו שמה שיש לו הוא לא שלו אלא של הקב"ה בזה נהיה מצב של פנים בפנים, וככה היה חי כשנכנסו לארץ ישראל שאז היה עיני ד' אלוקיך בה מראשית השנה ועד אחרית שנה.

חקב"ה הרים בני ישראל והגעו לשמחה של מצוה

ביציאת מצרים היה איתערותא דלעילא בלי לתתא כלל, וביציאת מצרים, שיצאו מן מיצר ים. **שנתגדל ונתרבה הדעת את ד'**, כמו שכתוב **וידע אלוקים, שנתרומם דעת אלוקים. וכמו שכתוב ותרבי ותגדלי**, הקב"ה נתן להם דעת ומוחין, הרים להם את המודעות ואת הקשר להקב"ה שיביאו מזה לעבוד את הקב"ה, **שבאו ונתרבו ונתגדלו במוחין ודעת גדול, לעבוד הבורא ב"ה בתענוג הזך והזהר, שהוא שמחה של מצוה ועבודה.** וכמו עשיר גדול שמגיע ומתחיל לחלק לכל אחד מה שצריך ובזה גורמים שמחה לכולם, אותו דבר כאן ברגע שהקב"ה הרים את בני ישראל הגיעו לשמחה של מצוה.

עבודת האדם הוא להרבות את הדעת ולפשט אותו

בהתחלה היה לנו איתערותא דלעילא ועכשיו יש לנו עבודה של איתערותא דלתתא עד שהגיעו למצב של קריעת ים סוף, ובקבלה יודעים שעיקר המוחין נכנסו ביום השישי של יציאת מצרים ואז נהיה קריעת ים סוף, ואז ראתה שפחה על הים מה שלא ראה יחזקאל, ועיקר עבודת בני ישראל אחרי יציאת מצרים היה להרבות את הדעת ולפשט אותו, דבר ראשון להעלות על המודעות שמצרים לא היה סתם עונש אלא כדי לתת לך את הגאולה אחרי זה, והעיקר היה בשביל אנכי ד' אלוקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים וזה לא היה להעניש אותך

ח"ו אלא לתת לך ולמנף אותך, ורק בני ישראל היו מוכנים להיכנס למצרים כדי להגיע לאנכי ד' אלוֹקִיךָ אחרי זה, כי אנכי ארד עמך ואנכי אעלך גם עלה ורק הם הסכימו לזה, וברגע שאדם רואה שהקב"ה רוצה אותו מיד הוא בשמחה.

אדם צריך לדעת שלא אונסים ועונשים אותו כלל

וכמו שאמרו ראתה שפחה על הים מה שלא ראה יחזקאל. שעבודה שלהן, על ידי שנתרבה הדעת ויצאו מן הקטנות, היתה בשמחה. כמו שכתוב עבדו את ד' בשמחה. איך אפשר לדעת האם אדם בכיוון הנכון או לא, אלא אדם שמרגיש שאונסים אותו ועונשים אותו זה אולי צודק אבל לא חכם, אלא אדם צריך לדעת שלא אונסים ועונשים אותו כלל אלא אין דרך אחר להגיע להקב"ה רק ככה אז אתה מגיע לשמחה.

או שעריכים ליפול בכוח או בפועל ממש

ויש שתי דרכים להגיע לזה, או שהקב"ה חייב לתת לך קיצעל ואז אין לך דרך אחר ובעל כרחך אתה חי, או כמו דוד המלך ע"ה שנפל פעמיים ועד שהגיע למצב ואמר אין מתום בבשרי מפני זעמך אין שלום בעצמי מפני חטאתי, וממילא הוא זוכר את מצרים כל הזמן למען תזכור את יום צאתך מארץ מצרים כל ימי חיך, ולא שוכח לשנייה אחד שלולי ד' עזרתה לי כמעט שכנה דומה נפשי, וזוכר כל הזמן שבעצם המציאות שלי הוא מצרים ואם אני לא שם זה הקב"ה שעוזר לי לא להיות שם, אז לא צריכים להציק לי בפועל אלא מספיק שבכוח אני יודע שזה יכול להיות ואז אדם בשמחה כל הזמן.

אדם ששמח סימן שחי עם הקב"ה

אמרנו כבר את הווארט של הרה"ק רבי דוד מלעלוב זי"ע על הפסוק ולמכיר נתתי את גלעד, היות שאין נקודות בתורה אפשר לומר ולמכיר מלשון להכיר, דהיינו איך אפשר לדעת האם אתה חי עם הקב"ה או לא, אלא נתתי סימן גלעד אדם ששמח אני יודע שהולך עם הקב"ה, אבל אדם שלא שמח אז אני יודע שלא הולך עם הקב"ה כלל.

צריכים לדעת שזה התהליך שהקב"ה רוצה להתגלות אליך

ובליקוטים איתא: כל זמן שהאדם בקטנות השכל נקרא מיצר ים. אדם צריך לדעת שמצרים זה לא מציאות אלא סיבה להגיע להקב"ה, ואם אדם לא היה יכול לעמוד שם הקב"ה לא היה מכניס אותך לשם כלל, ואם הוא כן הכניס אותך לשם סימן שאתה כן יכול לעמוד שם, וזה שאתה לא יכול הוא כי אתה לא רוצה, רצה לומר, כשאין לאדם כוח הדיבור מפני חסרון דעתו, ברגע שאין לו דעת אין לו כוח לדבר, דעת נקרא מודעות שזה התהליך שהקב"ה רוצה להתגלות אליך.

בכל קושי יש לאדם ברירה או להישבר או להיכנע

ר' אשר היה אומר שהגיע לדרך בגיל בר מצוה, שאז היה צריך לומר הדרך ונתקע לו באמצע מלהמשיך הלאה. והיה לו אז ברירה או להישבר או להיכנע, ולקח לו שנים ע"ג שנים אז שהחליט שזה שפתאום לא היה לו יכול לא קרה כדי לקחת ממנו משהו אלא כדי שיגיע להכרה שכל דבר שיש לו הוא מאת הקב"ה וזה לא שייך אליו כלל, ולדעת שהדיבור הוא לא שלו אלא של הקב"ה. ואדם שלא עושה את המודעות ואת החיבור אז הוא במיצר.

הדיבור של האדם הוא הקב"ה בעצמו

כי הקול היוצא מהגרון, כשיוצא הוא שם בלא דבור, כי שם מצומצם במקום צר, ואינו יכול לדבר רק הוצאות קול לבד. צעקה הוא בלי קול כלל ומגיע עד השורש ממש, ואח"כ מתרחב ומתחלק בה' מקומות, עד אשר בא אל הדיבור, וכמו שאמרנו קבען בפה, כל הדיבור של האדם הוא הקב"ה בעצמו שנמצא בתוך פה האדם, ואז נולד תענוג גדול. וזה כשמגיע הגואל צדק. כל גאולה מביא לאדם תענוג גדול מאוד.

אם משיח יבוא עכשיו זה יהיה צחוק גדול מאוד

בדחן לוקח אותך למקום שבהתחלה אתה לא יודע איך זה הולך להיגמר, וברגע שזה נגמר זה גורם צחוק לאדם. וזה יהיה בימות המשיח שאז ימלא שחוק פיני. אומרים בשם צדיקים למה יהיה אז צחוק כזה גדול, אלא זה לבד שמשיח לא הגיע עד עכשיו שהיה אז כאלו דורות גדולים מאוד ויגיע דווקא בימים שלנו זה לבד יהיה צחוק גדול מאוד.

אדם שחי שזה המהלך יהיה לו סבלנות לכל זה

וזהו נקרא יציאת מצרים, ויובן. ולכן, האדם כשבא לגדלות השכל, ויש לו כוח הדיבורים נקרא יציאת מצרים. אדם שרוצה להגיד משהו ולא יודע מה להגיד, אז הוא יכול להילחץ ואז עוד יותר הוא לא יודע מה להגיד, אלא אדם צריך לדעת שזה תהליך של גאולת המוחין, אבל לפני זה צריך להיות הסתלקות המוחין דהיינו העדר קודם להוי-ה, אבל התכלית הוא לא העדר אלא שזה אמצעי וסיבה להגיע להוי-ה, וזה כמו גרעין שנרקב אבל העיקר הוא לא הריקבון אלא כדי שייגיע גרעין חדש, א"כ בכל העדר צריכים לדעת שזה תהליך ולהעלות זאת על המודעות שזה להתקשר להקב"ה, והעיקר לדעת שהקב"ה לא רוצה לקחת ממך אלא לתת לך אלא צריכים סבלנות לזה, אבל רק ברגע שאדם מבין שזה המהלך אז הוא ייתן סבלנות.

על ידי הרעדה מגיעים לשמחה

והנה על פסוק זה עבדו את ד' בשמחה, יש להקשות דהא מצינו מקרא אחר שכתוב עבדו את ד' ביראה, ומהו האמת, עבדו את ד' בשמחה או ביראה. והאמת הוא, כמו שדרשו בש"ס עבדו את ד' ביראה מתחילים עם יראה ואז יהיה וגילו ברעדה, על ידי הרעדה מגיעים לשמחה, במקום גילה שם תהא רעדה. ולהבין דברי הש"ס, איך יתכן לשלב הרעדה עם הגילה.

אדם שאומר שחזא לא מפחד חי בהפקרות

ר' אשר הלך פעם אחד ביער וראה שם מישהו, ושאל אותו האם אתה לא מפחד, ענה אותו האדם אני לא מפחד. אמר לו ר' אשר אין כזה דבר אתה בעצם כן מפחד אלא אדם צריך לדעת שהפחד לא מגיע כדי לנתק אותך מהקב"ה אלא הפוך לחבר אותך וזה על ידי שהפחד לוקח ממך את כי הישות שלך ואז אתה לא נשאר בכלום ואז אתה מגיע להקב"ה. אדם שיש לו חרדות ומיד עולים לו רגשות, אמר ר' אשר שזה גאווה שהם רוצים להיאחז במשהו, אבל רגשות הוא לא יותר מבלוף שהוא שום דבר, וברגע שאדם נותן את הסבלנות ושותק שתיקה שתיקה שתיקה ומנסה להירגע, אז בשתיקה הזאת הוא מתחיל לעשות קשר עם הקב"ה, אדם שאומר שהוא לא מפחד זה סתם הפקרות, אבל העיקר לקחת את הפחד ולהגיע לשמחה.

אדם צריך שיהיה לו פחד לפני שמתחיל לעשות מצוה

הפרי הארץ (נח) מסביר שיש יראת מצוה, דהיינו אדם צריך שיהיה לו פחד בגשת לעשות מצוה, אבל אדם שקם בבוקר ומיד הוא נמצא בנשמת אז זה הרגשות שלו ולא של הקב"ה, כי נר מצוה ותורה אור האור זה הקב"ה בעצמו אנא נפשאי כתבית יהבית, נר יכול להיות הכלי השמן והפתילה ויכול להיות האור שאדם מדליק בו, במצוה יש את כל הדברים הנצרכים כדי להגיע לאור, אבל במצוה יש חלק גשמי וחלק רוחני, אבל להגיע לרוחניות אין מצב בלי גשמיות לפני זה אבל צריכים לראות לא להיסחף אחרי הגשמיות כי מאיליו נמשך אל החיצוניים.

אין מצב להגיע לרוחניות אם לא עוברים לפני זה גשמיות

אין מצב להגיע לרוחניות רק אם לפני זה עוברים את הגשמיות, וזה העניין בתפילה שאומרים קודם פסוקי דזמרה ואח"כ פסוקי קריאת שמע ואח"כ מגיעים לתפילת שמונה עשרה שזה בעצם כל התפילה, פסוקי דזמרה נקרא להכרית את הקוצים שהם מפריעים לי להגיע להקב"ה, ואומרים אז פסוקי שבח להקב"ה ואז אדם נכנס לשמחה, ואתה מחיה את כולם וגם אותי, שמע ישראל ד' אלוקינו ד' אחד שזה שיש בורא ומנהיג לבירה והוא אחד בשבע עולמות ובארץ ובד' כנפות הארץ ואני ממליך אותו גם עלי, ואז יכול להיות מצב של ד' שפתי תפתח ופי יגיד תהילתך, ואז אדם יכול להגיע למצב להאמין שהקב"ה פותח לו את הפה ולא אדם בעצמו.

אדם צריך לפני עשיית מצוה לחיות את הסכנה שלא יגשם שום דבר

התהליך הזאת נקרא יראת מצוה, דהיינו הוא בעצמו גשמי וגם תשמישי מצוה בעצם הם גשמיים, אבל נר מצוה ותורה אור גם באדם נמצא חיות מהקב"ה וגם במצוה יש חלק רוחני, ואיך אנחנו מקשרים את האור שלי עם האור של המצוה, דבר ראשון צריכים לסלק את המפריעים ואת החיצוניות, והעיקר לדעת שאתה בעצם כרגע בסכנה ואתה עלול לקחת כל הדבר לגשמי ולא לרוחני, ואז במקום להגיע לתועלת של הדבר אתה רק מתרחק עוד יותר משם, א"כ ראשית חכמה יראת ד' בשביל להיכנס ליראת ד' צריכים את הפחד לפני זה, אדם רוצה את השפע מהקב"ה חייבים את הפחד.

אדם צריך שהקב"ה מחכה לו באופן אישי

והפחד הוא הלא נודע, דהיינו איפה אני איפה הקב"ה ואנחנו רק שיינע אידן, אבל מצד שני צריכים את האמונה אשר בחר בנו מכל העמים, ולא משנה איך אני ואיפה אני ובאיזה מצב אני נמצא הקב"ה יושב ומצפה משם שנכיר שהוא הבורא יתברך שמו, וברגע שאדם מכניס לעצמו את האמונה הזאת שמחכים לו אישי אז הוא נכנס לשמחה, אבל אדם צריך את הפחד בכל דבר כי הוא עלול לקחת כל דבר לעצמו, הפחד הכי גדול של הצדיק אמת הוא שאני לא ישכח את הקב"ה ואני לא יגשם אותו כלל, והעיקר להיות בפחד כל הזמן ולהפוך את המציאות לסיבה ולהגיע על ידי כך להקב"ה.

בלי יראת ד' אי אפשר להיכנס לשום מקום

דנודע, שהיראה היא השער לד', שום דבר לא מתחיל בלי יראה, אשר צדיקים יבואו בו, ראשית חכמה יראת ד'. שהם נותנים את הקשר להקב"ה בכל דבר, וכדי לתת קשר להקב"ה

צריכים את היראה שזה השער לד'. במאור עינים (שמות) איתא: הגורם לרשע שלא יצא דעת שלו ממצרים, הוא על ידי שאין לו יראה. דהיינו שיש לו פחד אלא במקום להגיע על ידי זה להקב"ה הוא נסגר שם לגמרי. כי זה השער לד', כנודע שנקרא בש"ס תרעה לדרתא עביד שהוא מבוא לדרך ד' ולתורתו. דהיינו אדם שיש לו גינה מאוד יפה והוא רוצה לקחת משם דברים, אבל אי אפשר כי יש שער לפני זה שסגור, אותו דבר יראת ד' פותח את השער לבוא להקב"ה. ובלי השער שנקרא יראה אי אפשר להיכנס לשום מקום.

דרך החסידות הוא לעשות התבוננות כל יום

כמובא בהקדמת ראשית חכמה בשם המדרש, שאמר השם לישראל, כל החכמות והתורה דבר אחד קל הוא, כל מי שמתיירא אותי, הרי כל החכמות וכל התורה בלבו. דהיינו הקב"ה נתן לך את הפחד אבל נתן לך גם אמונה עם זה שעל ידי זה אדם יכול להעלות על המודעות שלו שהפחד הוא לא לקחת ממך אלא לדעת ששום דבר לא שלך והכל מאתו יתברך שמו, וגם על ידי הדעת אדם מתחבר להקב"ה עוז וחדווה במקומו. כי באמת מי שאין לו יראה, תפיסת התורה היא לו מן הנמנע. אדם שאין לו יראה הסיבה לכך הוא שרוצה לחשוף את הנקודה של לחץ שיצא החוצה, יכול שיש לך תורה אבל בלי התבוננות אין לך כלום, דרך החסידות הוא לעשות התבוננות יום שלם אבל לפחות הקצת מה שאנחנו מדברים כאן.

אדם שחי עם הקב"ה נהיה אז שכינה מדברת מתוך גרונו

אבל מי שיש לו יראה זוכה ונעשה פיו ולשונו כמעין המתגבר, כמו שאמר הנביא כי פי ד' דבר, ששומע רק הדבור העליון, והבן. ואף במה שלא למד מעולם. ואח"כ כשהוא מדבר הוא אפילו לא יודע מה הוא מדבר. מסופר שפעם אחד באמצע עריכת השולחן הסתובב הרה"ק מטריסק זי"ע לאחד מבניו ושאל משהו והוא ענה לו בחזרה. אח"כ שאלו מה דיבר הרבי באמצע הטיש, וענה שאבי הקי שאל אותי האם כבר אמרתי תורה או לא. דהיינו היה כ"כ מצב של שכינה מדברת מתוך גרונו שהוא אפילו לא ידע האם כבר אמר תורה או לא. וכן מסופר על המאור עינים שהביאו לו את הספר מאור עינים מודפס ושאלו אותו מה להדפיס ומה לא, והחליט מה שזוכר שאמר את זה לא להדפיס ומה שהוא לא זוכר את זה צריכים להדפיס כי זה היה שכינה מדברת מתוך גרונו.

אדם צריך לדעת שהוא לא יותר מאתון שאין לו כוח הדיבור

הרה"ק מקארלין זי"ע אמר כי פי ד' דבר, הפה שלי מדבר רק גאט. ר' אשר היה אומר על זה ויפתח ד' את פי האתון, אדם צריך לדעת שבעצם הוא לא יותר מאתון שלא מדבר כלל, ואם הוא כן מדבר זה הקב"ה שנותן לו את הכוח לדבר. שתחילת כל עבודתו, ותחילת דברו הדבורים, צריך שתקדים לו ותתעורר עליו יראתו יתברך. דהיינו שצריכים יראת מצוה בכל דבר, ואם יש לו דעת שהוא תענוג כאמור, התענוג הוא שהקב"ה איתי כל הזמן, אזי, על ידי הדעת ההוא, נמשך לו תענוג גדול בעבודתו מעולם התענוג, התענוג שיש לך הוא לא שלך אלא שזה מגיע מעולם התענוג שזה מאת הקב"ה, ומתחיל לעבוד את ד' בשמחה. ומי נותן לך את השמחה הקב"ה.

ההבדל בהשפעות בין העדיק לרשע הוא במקבל

אמרנו בשבת הקב"ה נותן אותם השפעות גם לצדיק וגם לרשע שווה בשווה השווה ומשווה קטן וגדול, וההבדל הוא במקבל איך הוא מקבל אותו, דהיינו הרבה לפני הקב"ה נותן לך

הזדמנות לראות את השפל שלך על ידי שאתה רואה זאת על השני, הצדיק במקום לחפש חסרונות אצל השני מיד מפנים זאת לעצמו, כי כל הנגעים אדם רואה חוץ מנגעי עצמו, ומיד מפנים מזה שיכול להיות אותו דבר גם אצלו וכשזה קורה באמת הוא לא נשבר שם, כי יש לו מודעות כבר הרבה זמן שהוא בסכנה, ויש לו מודעות שזה רק רחמים וחסדים מהקב"ה ואז הוא מבקש מהקב"ה תביא לי רחמים.

רשע שרואה חיסרון אצל השני נהיה עוד יותר גדול מזה

אבל הרשע נהיה בדיוק הפוך מזה שרואה את החיסרון אצל השני מיד נהיה עוד יותר גדול ומחליט שהוא בחיים לא היה עושה כזה דבר, וממילא נכנס ללשון הרע רכילות כעס ומחלוקת, וברגע האמת כשזה קורה אצלו מיד הוא נשבר מזה הרי אני דברתי על השני ואיך יכול להיות שגם אני בדיוק אותו דבר, וברגע שהוא לא יכול לשאת את זה הוא הולך ומבקש רחמים מאת הקב"ה.

אדם צריך לקחת את השפל של השני כדי לראות את השפל של עצמו

דהיינו השפעה מאת הקב"ה הוא אותו דבר כדי להביא אותך לראות את השפל שלך, אבל הצדיק לקח את השפל של השני כדי לראות את השפל של עצמו, ומיד מכניס את עצמו לפחד ליראה וממילא הוא שמח מאוד בזה שהקב"ה נותן לו את זה, וברגע שהוא יודע שזה הקב"ה אז לא רק שהוא לא שונא אותו אלא הוא אוהב אותו מאוד, וברגע שאדם יודע שאהבה שיש לו הוא לא שלו אלא של הקב"ה אז כפרץ מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה, ואז הוא יכול להגיע למצב לאהוב את האדם הכי שפל בעולם ואת הכי שהוא לא סובל אותו כלל, כי עם אהבה שלו הוא לא מסוגל לאהוב את השני אלא אדרבה הוא מגיע לשנוא את השני ולחפש אצלו את החסרונות שלו.

אדם שלא אוהב את השני הבעיה הוא בו שלא מוכן לראות את חיסרון של השני אצלו

אבל אחד שהולך שאהבה זה אהבת ד' אז הוא מגיע להכרה שבעצם זה חסרון שלי אלא הקב"ה מרחם עלי ומראה לי את זה על השני אבל בעצם זה שלי ממש, כי מגלגלין זכות על זכאי וחייב על ידי חייב, ואדם צריך לדעת שזה שאני אוהב את הקב"ה זה גם לא שלי אלא זה הקב"ה שמכניס לי אהבה לאהוב אותו, ועם אהבה כזה אני יכול לאהוב כל אדם בעולם, וברגע שאני לא מוכן לאהוב את השני הבעיה הוא בי שאני לא מוכן לראות את החיסרון של השני אצלי, ואז אתה בעצם הרבה יותר גרוע מהרשע, כי אתה חי שזה שאתה לא שם שזה השלימות שלך ואז אתה לגמרי מנותק מהקב"ה.

העיקר לבנות כל יום מחדש את השפל של עצמו

היוצא לנו אדם שניגש לדבר טוב הוא צריך לדעת עד כמה הוא רחוק משם, כי יצר לב האדם רע מנעוריו, לי קשה מאוד להגיע להביא לחם הביתה, ואם אני כן מצליח אני צריך לראות את הסיבה שהקב"ה נותן לי להגיע לזה, ואז אדם מגיע להיות בשמחה לבל ידח ממני נידח כי גם לי הוא נותן, וכן אנו אומרים מודה אני לפניך מלך חי וקיים שהחזרתי בי נשמתו בחמלה רבה אמונתך, העיקר לבנות כל יום מחדש את השפל שלו ולדעת שעם כל זה הקב"ה נותן לך הלאה, העושה לי כל צרכי זוקף כפופים, וברגע שאדם חי ככה הוא מגיע להיות בשמחה ויכול להיות שמח בעצמו ולשמח אחרים.

שיעור ג'

יום ג' ט' אלול

יש יראה להתנתק ויש יראה להתקרב

איתא במאור עינים (המשך ד"ה במדרש תנחומא). דברנו איך מגיעים לשלימות העבודה, זה רק על ידי יראה ראשית חכמה יראת ד', יש יראה שהוא חרדות ויש יראה שהוא פחד, יש יראה להתרחק הלואי שלא יראנו אדם העיקר שלא יראו אותי כלל, ויש יראה שמפחד להתנתק מהקב"ה דהיינו שרוצה את החיבור אתו כל הזמן, וכמו אדם שמדבר בטלפון ופתאום רואה שהקשר שלו עם השני נהיה חלש יותר אז הוא מיד בורח לאיזה פינה ששם יש לו קליטה יותר טובה, דהיינו הוא מפחד לאבד את הקשר עם השני ומנסה לעשות מה שביכולתו לא לאבד את זה.

עיקר הדעת הוא חיבור להקב"ה

ולהגיע לזה יש שתי סוגי דעת, או דעת תכלית הידיעה לדעת שאינו יודע, אבל הדעת הזו יכול להביא אותו לניתוק וחרדות ועצבות, או שדעת הוא חיבור להקב"ה וזה הכוח של יהודי להגיע להקב"ה.

בראש השנה צריכים להיות שמחים

איתא בטור אור החיים (תקפ"א) ורוחצים ומסתפרים על פי המדרש אמר רבי סימון כתיב כי מי גדול וגוי, שמנהגו של עולם אדם שיש לו דין לובש שחורים ומתעטף שחורים ומגדל זקנו ואינו חותך צפרניו לפי שאינו איך יצא דינו. אבל ישראל אינם כן לובשים לבנים ומתעטפים לבנים ומגלחין זקנם ומתחכין צפרניהם ואוכלים ושותים ושמחים בראש השנה לפי שיודעין שהקדוש ברוך הוא יעשה להם נס. לכאורה מה קורה כאן, אם אתה לא מפחד דהיינו אתה בטוח שיהיה כאן נס ואם אתה כן מפחד היינו שאתה לא יודע האם יהיה כאן נס או לא, א"כ האם צריכים לפחד או לא?

מצד אחד צריכים לפחד ומצד שני להיות בבטחון גמור בהקב"ה

אלא זה העניין של גילו ברעדה יהודי יש לו כוח לשלב את שתי קצוות האלו ביחד, מצד אחד הוא חי כי הוא לא יודע מה יהיה באמת ועומד ומפחד על העתיד לבוא, ומצד שני יש לו בטחון בהקב"ה, אבל האם אתה יודע או שלא יודע, אלא מבשרי אחזה אלוקי דהיינו שיש ידיעה רק אני לא יכול להשיג זאת דהיינו שזאת ידיעה נעלמת, כי המוח שלי הוא לא יותר גדול מכף היד שלי והקב"ה הוא בלי גבול ובלי סוף כלל.

מתחילים עם ידיעה אבל בסוף מגיעים ללא נודע

הפרי הארץ אומר כל זמן שאדם עוד מצטער מן הירידה והשפלות שירד אליו סימן שעוד לא הגיע לנקודה של חכמה שכל דבר הוא מאת הקב"ה, דהיינו מתחילים עם ידיעה אבל אתה צריך לדעת שבסופו של דבר לא יהיה שום דבר, היום אנחנו לפני ראש השנה ואנחנו לא יודעים כן יהיה תפילות לא יהיה תפילות יהיה סגור יהיה פתוח, אבל יהודי יודע שיש ידיעה מאחורי האי ידיעה שלך אבל זה נעלמת ממך, הקב"ה הוא עשה ועושה ויעשה לכל המעשים,

א"כ מצד אחד צריך להיות לאדם הבטחון ומצד שני אדם צריך לדעת שהוא לא מבין שום דבר.

גוי בשעת כאב הוא זורק הכל לפח

ר' אשר היה אומר גוי יכול למכור לך מה שאתה רוצה אבל עד שיש להם כאב שאז הכל מתנפץ להם והעולם פשוט נגמר, הם יכולים להאמין בעבודה זרה וברגע של כאב הם מוכנים אפילו לזרוק את זה לפח כאילו לא היה שום דבר, כתוב שרבי יוחנן בכה בסוף ימיו, ואמר שלמעלה יש שתי דרכים ואני לא יודע לאן הולכים לקחת אותי, מצד אחד אני מפחד ומצד שני אני יודע שאיפה שלוקחים אותי זה המקום הנכון שאיליו אני צריך להגיע, גילו ברעדה זה מתחיל עם רעדה ורק אחרי זה אפשר להגיע להקב"ה ולשמחה.

יראת מצוה הוא לא לגשם את המצוה

אדם צריך שיהיה לו יראת המצוה ואין לגשת למצוה בלי שיש חרדה לפני זה, אבל לא חרדה שימנע ממנו לעשות את המצוה אלא הפוך שיגיע מזה לעשות את המצוה, **ושורש הדברים דאית יראת מצוה כשהאדם מתבונן להיות מעשה המצוה ענין אלקות כידוע**, אדם צריך לדעת שבמצוה יש אלקות בתוכו וזה לא משהו פשוט מאוד, ולא רק שהוא נמצא שם אלא הקב"ה מקיים את המצוה, בהתחלה אדם חושב שהוא עושה כל דבר וכשהוא מתחיל לעשותה באבריו הגשמיים הוא חושב שהוא עושה, ותשמישי מצוה ג"כ גשמיים, אתרוג לולב וציצית הם דברים גשמיים, וברגע שאדם חושב ככה הוא מתבהל ומתפעם רוחו ונכנס לפחד וחושב מה קורה כאן, **איך הוא מגשם ענין אלקות וכי אלוקים הוא גשמי חלילה**, וזה נקרא יראת מצוה.

אפרו שאין הבנה צריכים אמונה שיש משחו מעל זה

ולהגיע לזה הוא על ידי הידיעה שלו, כי מצד אחד הוא יודע שיש כאן אלקות בתוך כל מצוה, ומצד שני הוא נכנס לפחד מזה ולא יודע מה לעשות, ויש באמת אנשים כשמגיע ראש השנה תופסים פחד ולא יודעים מה לעשות עם עצמם, **ואחר התפעמו כפעם בפעם** איך שהוא מגשם את המצוה, **אעפ"כ** למה הוא ממשיך, אלא הוא מתחזק באמונתו ית', אבל לא שאין בו דעת והבנה אלא אני אישי לא מבין את זה כלל ולא יודע את זה, אבל עכ"ז אני מאמין שיש כאן משהו יותר מהבנה שלי ויש כאן מהלך ממנו יתברך, **שהמצוה הוא התקשרות** והוא רוצה אותנו איך שאני נראה ובאיזה מצב אני נמצא תמיד הקב"ה רוצה אותנו, **ודברי אלוקים חיים מן הרצון העליון שאמר ונעשה רצונו עד סוף השתלשלות מדריגת השפלים**, והוא רוצה אותנו דווקא ממקום הכי נמוך שאנו נמצאים בו.

הקב"ה ברא את העולם בשביל הרגע הזה

ומבין בעצם הוא לא מבין אלא מאמין אבל זה כזה אמונה חזקה שאחזה אלוקי, דהיינו צריכים להאמין שהקב"ה רוצה דווקא אותנו התאוה הקב"ה להיות לו דירה בתחתונים, **ענין התלבשות השכינה באותה מצוה כידוע**, כל התכלית שהקב"ה ברא את עולם הגשמי היה בשביל הרגע הזה, בעצם אני גשמי באברים שלי והמצוה גשמי אבל הקב"ה עשה את זה בשביל הרגע שאני יכיר בו יתברך, א"כ כל פעולה שאני עושה הוא בגלל שהקב"ה רוצה את זה דווקא.

אדם צריך להתבונן שהקב"ה רוצה דווקא אותו

ענין המידות והתבוננות בגדולתו ית' וחסדיו הגדולים, אדם צריך להתבונן שזה חסד גדול שזה מלך גדול רוצה דווקא אותו ורוצה להתגלות דרכי ולעשות פעולות דרכי, אני צריך לעמוד בצד ולתת להקב"ה לנהל את העסק, ובזה ממשיכים דביקות ושמחה על האדם, וזה מעורר אהבה כי יש לך את העשיר הכי גדול בעולם שרוצה לתת לך הכל כוח מוח ולשמוח, ובעצם הכל תלוי בך עד כמה אתה מסכים שהקב"ה יכנס לזה ולתת לך, להיות משלח פארותיו מאין סוף ב"ה ורצון העליון התלבשות שכינה בתחתונים לקשרם וליחדם אתו ונעשה לאחדים בדביקות הגמור.

רק ע"י הפחד והיראה מגיעים לקשר עם המצוה

אבל כל זה לא תחול אלא אחר היראה והפחד תחילה, חייבים את הפחד לפני זה, כי בלי הפחד והתבוננות מצד האדם מה הוא קשור לזה אז הוא גשמי והמצווה גשמי, וברגע שיש את הפחד לפני זה ואז אתה ניגש לזה לא מתוך הבנה אלא מתוך אמונה, אמונה עוקפת את המידות שלך ובזה מתקשרים להקב"ה, ומה שנמשך אח"כ מן האמונה איזה אהבה או שמחה או כל מידה ומידה המה אמתיים שהוא רוח הקודש, ר' אשר היה אומר שגם זה אנחנו לא יודעים כלל.

צריכים לקשר עולם המלכות עם עולם הבינה

[נחזור למאור עינים שהתחלנו]. ונמצא, שמקשר ומייחד ומעלה את עולם היראה בעולם התענוג. עולם היראה הוא עולם המלכות, אדם כשמגיע מלמטה למעלה הוא פוגש דבר ראשון את מלכות, מלכות זה פחדים גם היום אפשר לראות את זה כדי לעבור מדינה למדינה צריכים אישורים ועוד דברים כי מלכות זה עולם היראה, כל פעם שעוברים מעולם לעולם עוברים את מידת מלכות שזה פחדים וחרדות, אבל צריכים להתחזק באמונה שזה המתקת דינים בשורשם, התולדות אומר בפרשת נח, המתקת דינים בשורשם נקרא לקשר עולם המלכות עם עולם הבינה.

לפני כל דבר שעושים צריכים ישוב הדעת וזה על ידי זיכוך

במילים שלנו הכוונה הוא כי המלכות לא מחפש לשתק אותך אלא הוא רוצה שאתה תהיה קשור אליו כל הזמן, ובעולם הבינה אדם עושה סדר ובאותו מקום של דינים אז ולבבו יבין ושב, וברגע שאדם נמצא בתשובה הוא בשמחה שהוא הולך בכיוון הנכון, כי ברגע שאדם מתחיל לעשות משהו אחר הוא יורד מהדרך וברגע שעושים כפי שאמרו לך לעשות אז אדם בכיוון הנכון, מצד אחד זה מסוכן מאוד כי אם זכה נעשה לו סם חיים ולא זכה נעשה לו סם מוות, וכדי להגיע לזכה אדם צריך לזכך את עצמו, והזיכוך הוא לעשות ישוב הדעת לפני כל דבר שאדם עושה, א"כ קודם מתחיל יראה ואח"כ צריכים להגיע לעולם התענוג.

על ידי התבוננות מגיעים לעולם התענוג

על ידי מה שנתעורר בקרבו כך. ואז מגיעים לעולם התענוג. וזה על ידי שאדם נותן התבוננות שהוא גשמי והמצוה גשמי ועכ"ז הקב"ה רוצה אותך כמה שאתה ובאיזה מצב שאתה נמצא, זה מביא שמחה ותענוג לאדם, וזה מביא אהבת ד' ויראת ד', ועל ידי שאדם עושה את החשבון הזה, כנודע, באיתערותא דלתתא וכו', אדם צריך לעשות חשבון שאין לו מעצמו שום דבר

מה לתת לו והוא אפילו יכול לקלקל עוד יותר, ואז הוא משתמש עם היראה לראות שהקב"ה רוצה את זה דווקא, ואז זה לא יראה של לפחד וחרדות ולהתנתק, אלא זה יראה של חיבור להקב"ה, ונעשה יחוד גמור באמת.

על ידי אמונה ממשיכים דעת מעולם התענוג

ולהבינך, לכאורה הרי אנחנו מדברים מאמונה ומה הקשר להבין, אלא אנחנו מדברים ממודעות ודעת ויש לזה שתי פירושים, דעת מודעות איך שזה עובד כל דבר, דהיינו אדם צריך לדעת שהוא גשמי והוא יכול לגשם את המצוה עוד יותר והוא צריך לדעת עד כמה הוא מסוכן מאוד בכל זה ועד כמה הוא צריך רחמים מהקב"ה על כל צעד ושעל, ואז מגיעים למצב לבקש מהקב"ה ד' שפתי תפתח, ואז על ידי אמונה ממשיכים דעת מעולם התענוג, איזו הוא דעת שממשיכו לעולם התענוג. אבל לא דעת של מודעות אלא להתחבר לדבר ולהקב"ה בלי להבין ובלי להשיג, אז אדם לא עסוק בתענוגים אלא עסוק בקשר עם הקב"ה.

צריכים לשמוע את הקב"ה בכל דבר קטן

הוא, כי נודע מה שאמר הנביא כי פי ד' דיבר. אמרנו מהבית אהרן שהכוונה הוא שהפה שלי מדבר גאט, אדם צריך להגיע לראות את הסיבה בכל דבר. ר' אשר היה אומר שסיבה לא אמור להיות משהו קשה אלא בכל דבר קטן שאתה עושה תיידע לך שלא אתה עושה אלא הקב"ה עושה ושלח לך סיבות, וברגע שאדם חי ככה הוא ישמע אותו גם בדברים גדולים ג"כ, והעיקר פתחי לי פתח כחודה של מחט לא מבקשים ממך יותר ממחט, אתה חייב לפתוח משהו קטן ואז הקב"ה יקח ממך את השליטה בשאר הדברים אבל אתה צריך להתחיל, אבל אדם חייב לתת לו להיכנס ורק אז הוא יכול לבוא שם.

העיקר לדעת שזה הדרך הנכון בכל דבר

ואיך אדם מגיע למצב שיהיה כי פי ד' דיבר, אלא שצריך כל אחד המדבר דברי תורה ותפילה, אחר שבא בשער היראה, קודם אדם צריך להיכנס לשער היראה, דבר ראשון הוא נכנס לחרדות מי יודע אם אני לא הולך לגשם את זה, ודבר שני אדם צריך לדעת שזה הדרך הנכון בכל דבר שאי אפשר להיכנס בלי יראה שהולך לגשם זאת, שקיבל עליו עול יראתו יתברך על עצמו, צריך לידע ולהאמין, נחת רוח לפני שאמרתי ונעשה רצוני.

השקר הכי גדול הוא אדם שחושב שהוא אמיתי

כי פיו המדבר הדבורים, אדם שמדבר בלי חלק אלוקי ממעל שנמצא שם הוא יכול לגשם זאת מיד, אבל מתוך שלא לשמה בא לשמה בלי לעבור את שלא לשמה לא מגיעים ללשמה כלל, ר' אשר שהשקר הכי גדול הוא אדם שחושב שהוא אמיתי, האמת הוא הכי הוא שמכיר שהוא שקר ומבקש מהקב"ה שיעזור לו בזה, צריך לידע ולהאמין, כי פיו המדבר הדבורים, הוא ממש פיו יתברך, שהוא חלק ד' ממש. ר' אשר היה אומר על זה ויפתח ד' את פי האתון, וגם שזה כמו צינור ולא סתם צינור אלא מלוכלך, דהיינו הקב"ה רוצה דווקא את זה איך שזה, האדנות השוכן בתוך כל אחד מישראל השלם, וכבר אמרנו שהקב"ה הכניס את כל הכוחות בדיבור.

הקב"ה משפיע לאדם הכל דרך הדיבור

ובפרשת ואתחנן איתא: על ידי הדעת, שיהא לו דעת זה, שכל הכוח שיש לו, הן לעשות מעשה, ולדבר שום דבור, הכל הוא על ידי החיות שנותנין לו מלמעלה, שבלעדו בלי החיות שהיה מקבל לא יכול לזוז בשום אבר מאבריו, והדבורים הם נשפעים לו מלמעלה מעולם הדיבור, הקב"ה משפיע לך הכל בבת אחד מלמעלה דרך הדיבור שלך, ונתצמצמו בפיו של האדם, כמ"ש קבען בפה. וכמו שאמר הכתוב אדנ"י שפתי תפתח, וכמו שאמר האר"י ז"ל בכוונה, כי האדנות שהוא עולם הדיבור, הוא מדבר בתוך פה האדם, וכמו שמבואר אצלנו באריכות במקום אחר, כי מיד שרוצה האדם יוכל לקרב את עצמו על ידי טוב דעתו ודביקותו לבוא יתברך, על ידי הדיבור שנקבע בפיו, כשהוא מייחד לבנו עם הדיבור, וחי שלא הוא מדבר אלא הקב"ה מדבר בכדי שלא יהיה פירוד בתוך לבנו.

אדם צריך ללכת עם אמונה עד איפה שהוא יכול ושם לתת אמונה

דהיינו אמונה מביא לדעת, מצד אחד צריכים את הדעת שזה המודעות שזה המהלך, וברגע שאדם מאמין בזה מגיעים לדעת של התקשרות, האמונה שכל כוחותיו מהשי"ת לא אני מדבר אלא הקב"ה מדבר, וברגע שחיים שהקב"ה מדבר אז מגיעים להכרה שהוא גם נותן לנו את הכוח לדבר ולעשות, וזה עבודת האדם בכל דבר לדעת שלא הוא עושה אלא הקב"ה עושה לו כל דבר, אדם מצד אחד היה רוצה שיהיה שלוות הנפש וידע בדיוק מאיפה יהיה לו לחתן את נכדיו ג"כ, אבל מצד שני הקב"ה מגביל לך את הידיעה ואף אחד לא יודע מה יהיה ברגע הבאה, דהיינו מצד אחד צריכים להיכנס לחשבונות אבל מצד שני מיד רואים את ההגבלות שיש לו בכל צעד ושעל, אבל צריכים להגיע לאמונה ומשם לדעת של קשר שלא אני עושה אלא הקב"ה עושה.

מלאך אין לו את המאבק הזה להבין ולבטל

אבל בלי ההגבלה שיש לאדם לא היה מגיע לכל זה, כי מלאך שהוא כולו רוחני אין לו את המאבק הזה שחושב שמבין והוא צריך לבטל את ההבנה שלו ולהגיע להקב"ה, כי אין לו מצב לקחת לעצמו שום דבר כי הוא כולו רוחני ואין לו בזה שום מאבק כלל, כי רק אדם ויהודי יש לו את המאבק הזה לחשוב מצד אחד שהוא עושה ומצד שני לבטל שלא הוא עושה אלא הקב"ה עושה, מצד אחד הוא חלק אלוקי ממעל ממש ומצד שני יש לו כוחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה, ועבודה שלו הוא על ידי התבוננות לפרק זאת כל פעם מחדש ולהגיע להקב"ה.

כשיש הפסקת חשמל שום דבר לא עובד אז

א"כ דבר ראשון אדם צריך להיכנס לשער היראה שזה פחד לא לגשם שום דבר, ואז שקיבל עליו עול יראתו יתברך על עצמו, צריך לידע ולהאמין, כי פיו המדבר הדיבורים, לא הוא מדבר אלא הקב"ה מדבר, והדבורים שלו הוא ממש פיו יתברך, שהוא חלק ד' ממש. האדנות השוכן בתוך כל אחד מישראל השלם, הוא שמדבר הדיבורים בכוח החלק האלוקי. מצד אחד זה נראה כאילו שאתה מדבר אבל מצד שני ברור שבלי כוח הקב"ה אי אפשר לעשות כלום, וכמו מתי שיש הפסקת חשמל יכול להיות לך כל המכשירים הכי משוכללים בעולם אבל שום דבר לא יעבוד לך כלל, אותנו דבר הקב"ה מתגלה דרכך אבל ברור שיש שם כוח אלוקי שמחיה שם כל דבר.

אדם שחזי עם הקב"ה מגיע לתענוג גדול

וכמו שכתוב אדני"י שפתי תפתח, שזה מלכות, שהוא עולם הדבור, הקב"ה צמצם זאת בכוח בתוך פה האדם, המצומצם בתוך פה האדם, כמבואר אצלנו במקום אחר. ואחר שידע זה באמונה גמורה, שהקב"ה מדבר ולא אני מדבר, מיד יבוא לו תענוג גדול. זה עצמו שהקב"ה מתגלה דרכי במקום שלי במצב שלי ואיך שאני זה מביא לאדם תענוג גדול. ואמר ביום ההוא הנה אלקיני זה קוויני לו ויושיעני, אני צריך ממך קוויני לו ולדעת אם אני משיג משהו הקב"ה נתן לי אותו, וזה הכל מביא לאדם תענוג גדול.

הדעת השלם מביא אותך לתענוג רוחני ולהרחבת המוחין

כי זה הידיעה, הוא הדעת השלם המביאו לידי תענוג הרוחני, אידן בלייבן אונגעקניפט אין בורא כל עולמים און בורא כל עולמים בלייבט אונגעקניפט אין אידישע קינדער. אומרים בשמחת תורה בזמירות אל תעזוב אותנו ואתה תראה שאנחנו לא נעזוב אותך, והמחשבה הזאת מביאו לידי תענוג הרוחני, ונתרחבו מוחין שלו. מצרים זה מיצר ים, מצרים נקרא שאדם לא מסוגל להפעיל את המוח שלו דהיינו פתאום הוא סגור ומרגיש לא יכול כלום ונכנס לחרדות פחדים ופאניקה.

אדם שחזא לחוץ עוד לא הגיע להקב"ה

אבל אדם צריך לדעת שזה לא בא להעניש אותך אלא שזה בא לחבר אותך, מן המיצר ברגע שאדם נכנס למיצר זה לא בשביל לסגור אותך אלא הפוך קראתי י-ה להגיע משם להקב"ה, ולדעת שיש כאן הבנה מעבר להבנה שלי יש כאן הבנה אבל אני לא יכול להשיגו כלל, דהיינו לא באים לקחת ממך אלא לתת לך בחינה של חכמה, ואדם שעדיין לחוץ אז אנחנו יודעים שהוא עוד לא שם, וברגע שאדם כבר לא מצטער מן השפלות והירידה שירד לשם אז יודעים אנו שהגיע לנקודה של חכמה שזה כוח מה, ולהגיע לזה אי אפשר רק על ידי שפלות והכנעה.

צריכים לשלב בין הרחבת הדעת ללא הרחבה

מצד אחד אדם שחי ככה מגיע להרחבת הדעת, אבל מצד שני להרחיב את הדעת מדי הרבה זה מסוכן מאוד, דהיינו צריכים לשלב כל הזמן בין אחד לשני, ר' אשר היה אומר שצריכים להסתובב עם צוויי טעפעלעך, אחד מלא והשני למלאות עם מה שנשפך, דהיינו מצד אחד אנחנו מפחדים לא לגשם שום דבר, ומצד שני לדעת אם אני עושה לא אני עושה אלא הקב"ה עושה, וברגע שאדם חי שהקב"ה עושה כל דבר זה עצמו מביא לו תענוג גדול, ומזה מגיעים ליחוד השלם ג"כ.

אדם שלוקח את היראה למקום הנכון מגיע ליראת שמים

וברגע שאדם חי שהקב"ה עושה כל דבר אז הוא לוקח את הדעת והוא מוכן לדעת שיש כזה דבר, אבל העיקר הוא אמונה תכלית הידיעה הוא לדעת שאינו יודע, ונתאחד על ידי הדעת, היראה שקבל עליו מתחילה בעולם התענוג. היראה בעצם הביא לו חרדות אבל זה מביא לו בסוף יראת שמים, יראה הוא מלשון פחד וגם לשון של לראות, על ידי שאדם רואה שכל דבר זה הקב"ה אז הוא מגיע ליראת שמים ומגיע להקב"ה.

עם אמונה אפשר לעבור ימים ונהרות

ועיקר התענוג הוא על ידי שאדם חי עם הקב"ה, וברגע שאדם רואה שיש הכל בכל מכל כל, עשו היה לו רק רב אבל אברהם יצחק ויעקב היה להם כל, כי ברגע שיש לך את הקב"ה יש לך הכל, וכמו שאמרו בלעכוויטש בלי אמונה אי אפשר לעבור על מפתן הדלת ועם אמונה אפשר לעבור ימים ונהרות. הרה"ק רבי בונים מפשיסחא זי"ע אמר אדם שאין פרנסה אני יודע מאיפה הוא חי ברור לי מהקב"ה, אבל אדם שיש לו פרנסה אני לא יודע מאיפה הוא חי כי ברור לי שלא חי עם הקב"ה.

בלי יראה לא מתחיל שום דבר

לסיכום: היסוד הראשון הוא היראה, שהוא השער לד' צדיקים יבואו בו, והיינו, שלפני כל עבודת השי"ת צריך להקדים היראה, דהיינו לפחד לגשם את המצווה ומצד שני לעשות מה שהקב"ה רוצה וגם בכזה צורה פשוטה, ואח"כ צריך לבחינת הדעת שזה לא רק ידיעה אלא גם חיבור, דהיינו, אמונה גמורה וידיעה ברורה כי פי ד' מדבר הדיבורים שלו. ואז אדם יודע שלא הוא עושה אלא הקב"ה עושה, ואז אדם מגיע לתענוג הכי גדול בעולם, אדם שיושב ליד נחל בשדה ויש לו אויר קר מעליו מיד יש לו הרחבת המוחין שהוא היפך של מצרים.

לפי הקושי ביום שישי אפשר לדעת איזה שבת יהיה

הזידיטשובער רבי אמר שלפי העגמת נפש ביום שישי אפשר לדעת איזה שבת הולך להיות, כל העדר מביא הוי-ה חדשה, ולפני כל הוי-ה יש העדר חדשה, וזה יעקב אשר פדה את אברהם, אברהם אבינו מצד אחד זה כולו חסד ואי אפשר לעמוד לידו, ויצחק מצד שני הוא כולו גבורה ושם זה קשה מאוד, יעקב אבינו זה בחינה של רחמים, דהיינו צריכים לקחת את החסד ולא להתפזר ולקחת את הגבורה ולא להיכנס לפחדים וחרדות והעיקר לשלב בין שניהם יחד.

אדם שחי עם הקב"ה מביא שמחה להקב"ה

יהודי יש לו את הכוח הזה לחבר בין שניהם, דבר ראשון לדעת כל דבר, ודבר שני להגיע משם לאינו יודע, אבל לא שאין שם דעת אלא יש שם דעת שנעלמת לגמרי, וזה התענוג שיש להקב"ה מכל בריאת העולם. הרה"ק רבי משה לייב מסאסוב זי"ע הגיע להרה"ק רבי אלימלך זי"ע ואמר לו לומר תורה, ואמר אשר פסח על בתי בני ישראל, יציאת מצרים היה ויאמינו בד' דהיינו אפילו שאני לא יודע איך יוצאים משם אבל לכתך אחרי במדבר בארץ לא זרועה, אני באמת לא יודע מה הולך להיות אבל אני מוכן למסור נפשי בבטחון גמור וללכת עם הקב"ה, והעיקר לדעת שיש כאן מהלך רק אני לא יודע מה זה, וזה מביא לו שמחה, וממילא איפה שהיה בית של יהודי הוא התחיל לרקוד מרוב שמחה. שכאן גר יהודי, כי כאן הקב"ה מתגלה, וכשגמר לומר את התורה הנ"ל, עלה על השולחן והתחיל לומר שכאן גר יהודי וכאן גר יהודי.

שיעור ד'

יום ד' י' אלול

אדם מורכב מידיעה ואי ידיעה

איתא במאור עינים (המשך ד"ה במדרש תנחומא). מי שיקלוט את השיעור הזה יהיה אדם שמח. אדם מורכב כל הזמן מידיעה ואי ידיעה, גלות וגאולה, יום ולילה להגיד בבוקר חסדך ואמונתך בלילות, אמרנו אתמול יעקב אשר פדה את אברהם, אברהם לבד הוא כולו חסד יצחק הוא כולו גבורה, יעקב הוא מאזן בין אברהם ליצחק שהוא לא מדי חסד ולא מדי גבורה, מצד אחד כתוב וידעת היום שאדם נכנס לידיעות ומודעות, אבל מצד שני תכלית הידיעה הוא לדעת שאינו יודע, אדם שחי עם הרבה ידיעות הוא נכנס לחרדות ופחדים, ואדם שחי באי ידיעה כל הזמן הוא חי בהפקרות לגמרי, אי"כ עבודת האדם הוא לאחוז את שניהם ביחד.

להגיע לחירות חייבים לעבור את הגלות

יש המתקת דינים בשורשם, דהיינו בשביל להגיע לחירות חייבים לעבור את הגלות, בשביל להגיע ללא נודע חייבים לעבור לפני זה את הדעת, אדם צריך לעשות את המקסימום שלו ואז לבטל כל דבר להקב"ה, אדם שמבטל כל הזמן הוא נכנס להפקרות, אדם שלא רוצה להבין שהוא לא מבין איפה שהוא לא מבין אז הוא נכנס לחרדות. היום אפשר לראות את זה פעם המטוס לא נסע לבד והיו צריכים טייס שיכוון אותו כל זמן הטיסה, אבל היום הכל נוסע על מחשבים, ובעצם בשביל מה צריכים טייס אפשר להדליק כפתור וניסע מפה לשם, אלא אתה צריך לעשות קודם מה שאתה יכול לעשות ואח"כ לשחרר ולנסוע על אוטומט. היה פעם טייס שאמר שלא רואה את שדה התעופה ואמר לכולם לא להיבהל כי הוא ייסע על אוטומט כי יש לו חיישנים מלמעלה ולמטה ולא צריכים לפחד כלל.

קודם עושים ואח"כ מבטלים

דהיינו קודם עושים ואח"כ מבטלים כל דבר, או שאתה בטוח או שאתה לא בטוח, או שיש מהלך ואתה פועל לפי זה או שאין לך שום מהלך ואתה מוסר את עצמך לגמרי למחשב שהוא יעשה את עבודה בשבילך.

בעולם מצד אחד יש ידיעה ומצד שני יש ערפל

אותו דבר הקב"ה ברא את העולם שיש בחירה וידיעה, ומצד שני יש בעולם ערפל ולא רואים ולא יודעים שום דבר ויש כל הזמן אי ידיעה ואי הבנה, אבל איפה שיש לך אי ידיעה ואתה מוסר את נפשך להקב"ה שם זה כזה עוצמתי הרבה יותר מהבנה והשגה שלך, כגמל עלי אמו מצד אחד אדם צריך לדעת שהוא לא יודע שום דבר והוא כלום, אבל דווקא משם אדם מגיע להיות עלי אמו שהוא יהיה הכי מאושר, טוב לי כי עינתי למען אלמד חוקיך קודם חייב להיות עיניו ואחרי זה יהיה למען אלמד חוקיך, קודם חייבים לממש את המקסימום ידיעה ואח"כ אפשר להגיע לאמונה.

אדם שמרחיב מדי מכניס את עצמו לעצמוס יותר

אמונה נקרא מעל טעם ודעת, בטעם ודעת זה עוד לא אמונה הטובה, ובלי טעם ודעת זה אמונה חזקה מאוד. וזה נקרא המתקת דינים בשורשם, כי כל ידיעה שיש לך בעצם זה צמצום מסוים, וידעת היום והשובת אל לבבך אתה לוקח את הקב"ה ומכניס אותו לידיעה שזה צמצום, כי הידיעה שלך הוא כלום כי המוח שלך הוא לא יותר גדול מכף היד שלך והקב"ה בלי סוף ובלי גבול, וכמה שאדם מרחיב את הידיעה שלו הוא מכניס את עצמו יותר לתוך צמצום, אבל וידעת היום והשובת אל לבבך כי ד' הוא האלוקים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד יותר לא צריכים לדעת, ומשם אפשר להגיע לאמונה אבל ידיעה בלי אמונה או אמונה בלי ידיעה זה כלום, וזה נקרא המתקת דינים בשורשם.

הגלות הוא לגלות את הקב"ה

השפ"א אומר שכל הגלות הוא לא בשביל הגלות עצמו אלא בשביל לגלות שם את הקב"ה, **הבעש"ט הק'** אמר אחרי שהשגתי את כל השגותי אני טיפש ומאמין, וברגע שאדם מגיע לאי ידיעה זה עוזר לו להגיע להקב"ה, כי העינוי שיש לו אז טוב לי כי עיניתי למען אלמד חוקיך, מתי קשה לי ברגע שאני לא יודע מה יהיה עוד מעט, האם יתארס או לא, ומתי יהיה החתונה ואיך זה יהיה, האם יהיה לי חברותא או שלא יהיה לי, ובכלל עכשיו מגיע ראש השנה ספרי חיים וספרי מתים פתוחין לפניו.

על ידי העינוי מגיעים להמתקה

כל עינוי זה בשביל להביא אותך להמתקה, מן המיצר המיצר לא מגיע כדי להכניס אותך לחרדות ופחדים, ואפילו שאתה נכנס לרחוב ללא מוצא זה בשביל לבטל את הידיעה שלך, כי באותו מקום שאמרתי לך להבין שזה בינה, כי מיניה דינין מתערין כי זה מגביל את הידיעה שלי ואני לא מבין איפה הבינה שלי, אבל ברגע שאתה חי שבינה מגיע מחכמה ושם מגיעים לכוח מה אז זה המתקת דינים בשורשם, אי"כ העינוי שיש לי מהאי ידיעה שלי זה מביא אותי לחוקיך, שזה לחיות בלי להבין ובלי להשיג רק עם הקב"ה לבד. וזה נקרא אמונה.

במשך חיי האדם הוא נקלע להרבה מצבים של אי ידיעה

אדם שנכנס לעבודה חדשה, בהתחלה יש לו מצב של אי ידיעה האם ישלמו לי או לא אני יצליח או לא מתאים לי או לא, אבל אדם צריך לעשות את שלו, כל העולם הוא גשר צר מאוד וזה המציאות, נכון שזה מציאות אבל נתנו לך את זה כדי שתיידע שזה לא מציאות אלא סיבה מאת הקב"ה, שופר בהתחלה זה צר מאוד ואח"כ זה מתרחב מאוד, אי"כ כל מיצר זה אמור לשאוב אותך לכיוון י-ה שזה הקב"ה, ו-ה זה הנעלם י-ה זה הנגלה, יש דברים שזה נגלה ויש דברים שזה נסתר אבל נותנים לך את הנסתר כדי שתגיע לנגלה, וברגע שאדם חי עם הקב"ה באותו מקום שמקודם היה לך צר מאוד עכשיו נהיה לך במרחב, רק על ידי הכאב אפשר להגיע להקב"ה, ורק איפה שזה נגמר שם הקב"ה מתחיל.

יראה הוא מלכות ושם מבטלים את הבינה

וזה יסוד לכל החיים, כי אדם חושב שהיראה הוא רחוב ללא מוצא ואין שם כלום, אבל האמת ששם יש הכל יראת ד' טהורה עומדת לעד, ובמקום של יראה שם הוא יראת ד' לחיים, אדם שלוקח את היראה שאין שם כלום אז הוא נכנס לחרדה, וברגע שאדם חי את היראה

ששם הקב"ה נמצא, וכמו שאמרנו אתמול שיראה הוא מלכות ושם מבטלים את הבינה שזה הבנה שלך, אבל העיקר לא לפחד כלל, כי ברגע שאדם מגיע למקום שלא לא יודע הוא נכנס לחרדה ושם הוא מאבד את השליטה שלו, ובמקום להיכנס לחרדות צריכים להיכנס לאמונה, וזה נקרא המתקת דינים בשורשם.

העיקר לחבר את הידיעה לאי ידיעה

אדם צריך לחזור על זה כמה שיותר ולחבר בין הידיעה שזה נגלה בשבילו לבין הידיעה שזה נסתר בשבילו, אבל אינו הכוונה שבנסתר אין ידיעה כי יתכן שיש שם הרבה יותר, כי אנת הוא חכים ולא בחכמה אנת הוא מבין, יש שם הבנה והשגה והחכמה רק אני לא יכול להשיגו כלל, יש שם כזה חכמה עוצמתי שאין לי כלים בשביל להשיג זאת, וברגע שאדם חי שאיפה שזה נגלה אפילו שהוא מבין ומשיג זאת אבל דווקא איפה שזה נגמר שם זה מתחיל, ועבודה הוא לחבר את הנגלה והנסתר ביחד, ורק ליהודי יש את עבודה הזאת כי למלאך אין כזה עבודה כלל, למלאך אין מעבר מהנגלה לנסתר אבל ליהודי יש את המעבר הזאת לחבר אותם ביחד על אף שהנסתר מגיע עם מניעות ויצר הרע ועוד דברים המעכבים.

הקב"ה עוזר לך על ידי היצר הרע

אבל היצר הרע הוא לא בשביל השלילי אלא בשביל להביא אותך לכיוון החיובי, ואלמלא הקב"ה עוזרו לו אינו יכול לו. ר' אשר היה מסביר איך הקב"ה עוזר לך להגיע אליו, אלא שזה על ידי היצר הרע ככה הוא עוזר לך, בלי היצר הרע ובלי המניעות אדם לא היה מגיע אף פעם להקב"ה א"כ זה העזרה ממנו יתברך שמו.

אדם יכול על ידי עצמו להגיע להקב"ה

האור לשמים אומר כל הקובע מקום לתפילתו אלוקי אברהם בעזרו, אלא להגיע לדרך הזה חייבים חברים כי אין חבוש מתיר את עצמו מבית אסורים, וכמו שאם יש לך מחלה באים לרופא והוא נותן לך תרופה למחלה, אותו דבר יש מחלה שזה עצבות ייאוש כעס הפקרות התרופה הוא לבוא לחברים ולדבר דיבורים, ואם יש אדם שאין לו שום חבר איך הוא יכול להסתדר בכזה מצב, אלא הוא יכול לעשות יחוד מינייה וביה, דהיינו להתחבר לעצמך לפנימיות שלך שזה חלק אלוקי ממעל ממש, והעיקר הוא לדבר עם הקב"ה וזה עוזר תמיד, כל פעם שיש לך חיכוך בין הנגלה לנסתר שם זה ואני תפילה, וברגע שאתה מדבר עם עצמך אתה מתחבר עם עצמך שזה חלק אלוקי ממעל, אבל ברור ששתי חברים זה הרבה יותר חזק, אבל גם אדם בעצמו יכול לעזור לעצמו מינייה וביה. אבל אברהם אבינו שלא היה לו משהו אחר וממילא עשה עם עצמו יחוד מינייה וביה.

על ידי היחוד נעשה מיתוק כל הדינים

א"כ כל הקובע מקום לתפילתו מקום הולך על הקב"ה, דהיינו כשאדם נמצא לבד ואין לו חברים אז הוא יכול לעשות יחוד מינייה וביה, אבל לכאורה למה שזה יעזור הלא צריכים חברים, אלא אלוקי אברהם בעזרו הוא כבר פתח לך מציאות שאם אין חברים אפשר לעזור לעצמו על ידי היחוד מינייה וביה. א"כ אדם שנכנס לידיעה וכבר עשה את המקסימום שלו ועכשיו הוא נמצא באי ידיעה ונכנס לחרדות פחדים, וברגע שהוא לא נשבר שם מיד מגיע להתחבר להקב"ה. ועל ידי היחוד הזה נעשה מיתוק כל הדינים.

יש פלייט פייט פריז

כל פעם כשמגיע לאדם חרדה הוא יכול לקחת את זה להקב"ה או שהוא יכול לרדת עם זה עוד יותר, אמרנו שיש פלייט פייט פריז, דהיינו או שנכנס להפקרות או שהוא בורח מהמקום, אבל למעשה כתוב אנא מפניך אברהם, או שהוא נכנס לייאוש ונשבר שם, דהיינו הוא מחפש לעצמו כל מיני דרכים כאילו שהוא שולט על המצב, דהיינו שזה גאוה והוא לא מוכן להיכנע ולשמוע שם את הקב"ה, וממילא הוא מנסה מה שיכול בעולם ואז או שנלחם בחזרה או שהוא בורח או שנכנס לייאוש, ויש דרך שלישי שזה הכנעה, ושם לא רק שאתה בורח ולא רק שאתה קפוא שם אלא מתחילים לחיות שם, א"כ טוב לי כי עינתי במקום של העינוי שם המקום של מיתוק הדינין, דהיינו במקום הדינים שם נהיה המיתוק.

בראש השנה צריכים לעבור למצב מעל הטבע

וכן בראש השנה באותו מקום שיש רעדה יש ג"כ שמחה שזה וגילו ברעדה, יש אנשים בראש השנה שמחכים לדין עם כל הכובד ראש, ויש אנשים כמו שכתוב בטור שמגיע ראש השנה והם שמחים וסומכים על הנס שזה י-ה, דהיינו לעבור למצב של מעל הטבע שלך שזה מצב אוטומטי, דהיינו מצד אחד לא לרדת מדי למטה בגלל הדין ולא לעלות מדי למעלה ולהיות שמחה כאילו שלא קרה כלום בעולם, אלא עבודת האדם הוא להישאר מאוזן.

ביראה יש אוצר גדול מאוד

דהיינו ביראה יש אוצר גדול מאוד, אבל אי אפשר להגיע לשם עם הדעת הפשוט שלי ועם הבנה שלי, והדרך להגיע לשם הוא לבטל את עצמי לגמרי להקב"ה ואז מגיעים לחכמה עד הקב"ה, ושם יש את הכוח הכי גדול וכמו שכתוב יראת ד' היא אוצרו, וברגע שמגיעים לשם נכנסים לתוך אוצרות המלך בעצמו. דהיינו יש יראה שסוגר את האדם לגמרי, ולעומת זאת יש יראה שמקרב אותו יראת ד' הוא לחיים, והעיקר לעשות עם היראה ולהגיע להמתקת דינים בשורשם. והיסוד הזה הוא עם הילדים בבית או בעסקים ולא משנה איפה אדם הולך יש את עבודה הזאת, ולפעמים יש שבועיים שקט ולפעמים לא, אבל העיקר בכל זה לדעת שזה המהלך.

על ידי אמונה מיוחדים את הנגלה לנסתר

כי הדינין, הן במיצר וקטנות. כל פעם שאדם נמצא במיצר וקטנות זה נקרא שהוא בדינים. **כמו במצרים, שע"י שהיה הדעת במיצר וקטנות,** ואז היה שתי סוגי דעת בגלות, גם שלא היה להם מודעות בשום דבר, וגם לא יאמינו לי שאין מצב להגיע לאמונה אף פעם, והיות שלא היה להם דעת אז היה גלות שהן דינין, אבל אדם יכול לקחת את מצרים ולדעת שזה לא גלות אלא העיקר הוא גלות את הקב"ה, וכן יראה אפשר להיכנס לחרדות ופחדים ואפשר להגיע לראות את הקב"ה, דעת יכול להיות מודעות ויכול להיות חיבור והתקשרות להקב"ה, אבל על ידי הידיעה שאדם יודע שיש ידיעות מעבר לידיעות שלי ועל ידי אמונה שאדם מייחד את המצב הנגלה למצב הנעלם, אז ועל ידי ריבוי הדעת, יצאו מן הגלות בכללות.

אדם צריך לדעת שכל מעבר זה אתגר והזדמנות

וזה היה ביציאת מצרים, שהיה אז יסורי בידקי דמיתא, אדם כשהולך מהעולם נותן צעקה ששומעים אותו מסוף העולם ועד סופו, ולפעמים כשמגיע רגע האמת אדם בוכה כי הוא לא יודע לאן הולכים לקחת אותי, וכמו רבי יוחנן שבכה כי לא ידע לאן הולכים לקחת אותו, אבל מצד שני אדם צריך ללכת עם אמונה שמע ישראל ד' אלוקינו ד' אחד, דהיינו במעבר אדם צריך להחליט שזה לא פיגום במערכת שלו ואז נכנס ללא נודע ונשאר שם, אלא אדם צריך לדעת שזה אתגר והזדמנות וזה המהלך ורק ככה מגיעים להקב"ה.

אדם שמתבלבל באי ידיעה סימן שלא לקח את הידיעה לכיוון הנכון

וכמו כן הוא בכל אדם ובכל זמן. לפעמים זה להגיד בבוקר חסדיך ולפעמים ואמונתך בלילות, הכל תלוי איך שהקב"ה שם אותי, לפעמים אדם במצב לילה בשביל לחיות את בבוקר חסדך, ולפעמים הוא מכניס אותך לשם כדי לחזק את האמונה שלך, ולפעמים מכניס אותך במצב בוקר בשביל הידיעה שלך, והעיקר לחבר בין הידיעה לאי הידיעה כי תכלית הידיעה הוא לדעת שאינו יודע, וברגע שאדם מתבלבל באי ידיעה אז סימן שלא לקח את הידיעה בצורה נכונה, נתנו לך את הבינה בשביל שתבין שאתה לא מבין כלל, אדם שחושב שיקח זמן עד שיבין הוא לא יבין אף פעם, אלא העיקר לעשות את המקסימום שלי ואח"כ לבטל את זה.

המצרים דוחף את האדם להגיע להקב"ה

וכמו כן הוא בכל אדם ובכל זמן. לא משנה מתי ואיך תמיד הוא יצטרך לעבור את המעבר הזה. שזהו כוונתם באמרום ז"ל בכל דור ודור חייב אדם לראות את עצמו כאילו הוא יצא ממצרים, בפרטיות. במצרים קבלנו את זה בכללות, לכאורה הרי זה סיפור שקרה לפני אלפי שנה ומה רוצים ממנו עכשיו, אלא נכון שמצרים בכללי כבר לא נמצא אבל כל אחד יש לו את המיצר שלו, וצריכים שהקב"ה נתן לך את המיצר כי רק ככה אפשר להגיע לאנכי ד' אלוקיך, ושם המגע בין הנגלה לנסתר, מצד אחד אדם מבין שזה הנגלה וגם הרחיב זאת מאוד ומצד שני המצרים זה הדחף שלך להגיע לנסתר ולהקב"ה, וזה נקרא בעל כרחך אתה חי טוב לי כי עיניתי למען אלמד חוקיך, הבעל התניא מוסיף בכל יום ויום, ויש אנשים שזה בכל רגע ורגע, כל אחד לפי הנפש שלו ככה הקב"ה נותן לו וגילו ברעדה.

צריכים לעבור לטייס אוטומטי

דהיינו צריכים לחבר את הרעדה ואת הגילו ביחד, להיות שמח בלי רעדה זה הפקרות להיות ברעדה בלי גילו זה ייאוש, והעיקר לחבר את שתיים ולדעת שהקב"ה נתן לך את הרעדה להגיע לגילו על ידי זה, והעיקר לא לתפוס את המושכות אלא לשחרר ולמסור זאת להקב"ה, לשחרר נקרא אחרי שהגשתי את כל השגותי אני טיפס ומאמין וכמו שאמרנו לעבור לטייס אוטומטי. וכמו בשופר בהתחלה זה צר ובסוף זה נהיה רחב מאוד.

ברגע שנפלים סימן שהקב"ה רוצה לתת לך משחו הרבה יותר

שהאדם מפיל עצמו ודעת שלו במיצר ים וקטנות. דהיינו שהוא לא מוכן לשחרר את המושכות ולא מוכן להכיר שזה לא מציאות אלא סיבה, ולא מוכן לחבר את הנגלה לנסתר, זה עצמו עושה לך דינים, דהיינו אדם צריך לשנות לעצמו את החשיבה שלו וברגע שלא עושה זאת הוא עושה לעצמו מיצר, אבל ברגע שאדם עושה סדר לעצמו ומגיע למודעות שלא יגיע

להרחבה רק על ידי המיצר, ולא נבהל ממיצר ולא נשבר מזה, דהיינו אני נופל ואתם נופלים אלא אני קם וממשיך הלאה ואתם נופלים ונשברים וממילא אתם לא נותנים מודעות וממילא אתם לא שם, אבל אני מיד קולט שזה המהלך, הקב"ה לא לוקח ממנו אלא רוצה לתת לי שיהיה לי עוד יותר בהירות מעד עכשיו, ואין מצב להגיע לבהירות הזאת בלי לעבור את המעבר הזה.

כל ביטול מרחיב את הכלי

וכשמקבל עליו את היראה, מצד אחד יכול להיות שזה סוגר אותו אבל מצד שני ראשית חכמה יראת ד', יראה אולי נעלם אבל לא שאין שם כלום אלא יראת ד' היא אוצרו, העיקר להיכנס לאוצר של הקב"ה. **הנועם אלימלך** אומר מה ד' אלוקיך שואל מעמך כי אם ליראה, אלא הכוונה הוא המלך בא ואומר לך אני רוצה למלאות לך כל טוב אבל אתה צריך להביא איתך כלים ריקים ואני ימלא לך, מה ד' אלוקיך הקב"ה רוצה להביא לך את האין סוף אבל צריכים כלים לזה, ואיך נותנים כזה כלי, אלא על ידי שמבטלים את הידיעה שלי מרחיבים את הכלי, כי כל ביטול מרחיב את הכלי וממילא הוא יכול לתת לך, שואל הוא לשון שאילה דהיינו אנחנו מבקשים כלי מאוצר שלך, שזה יראת ד' היא אוצרו וברגע שאדם חי עם יראה שזה לא בא לסגור אותך אלא בשביל להיכנס לשער ד'.

אדם צריך להיות בימין ולא בשמאל

אם נכנסים ליראה מדי הרבה אז נכנסים לייאוש, אבל חייבים לעבור מהנגלה לנסתר וחייבים להיות טיפש ולהאמין פתי יאמין בכל דבר, ואז מגיעים לדעת אבל לא ידיעה אלא דעת שאתה יודע שזה המהלך, וברגע שאדם חי ככה אז עוז וחדווה במקומו, ולהגיע אליו יתברך אי אפשר רק על ידי הביטול, **ועל ידי הדעת האמור, שמאמין כי פי ד' דיבר בו**. אני באמת לא יודע איך אני יסתדר אבל אני יודע אם אמרתי משהו לא אני אמרתי אלא הקב"ה אמר זאת, וברגע שאדם מרגיש את הקב"ה אתה תומך ימיני ימין ד' עושה חיל צריכים להאמין ששם הקב"ה נמצא, ימין מקרב הקב"ה רוצה לקרב אותך ושמאל רק דוחה אותך, אדם שנמצא בשמאל הוא דוחה את עצמו כל הזמן, אדם שנמצא בימין כל הזמן הוא מקרב את עצמו כל הזמן, אדם שחי חיובי הוא מושך לעצמו כל מיני הזדמנויות אליו, אדם שחי שלילי הוא דוחה לעצמו כל מיני הזדמנויות, ואז צריכים להכניס בושם באף שיהיה מצב להתקרב אליך.

אדם צריך להחזיר את הבינה לחכמה

ובא על ידי זה לתענוג העליון – עולם התענוג, עלמא דחירות, להגיע לזה אי אפשר רק על ידי העדר קודם הויה, וזה כמו גרעין רק כשזה נרקב אז יוצא חדש מאדמה, הכאב הוא מההתנגדות שלך שאתה לא מוכן לעבור מידיעות לאי ידיעה, בלי מודעות כלל לא מגיעים להקב"ה ואם הרבה מודעות אדם נתקע שוב, וברגע שאדם מכיר זאת שם המעבר לחירות, **שהוא עולם הבינה**, איפה שאדם מבין שם אתה מצמצם את הידיעה, **דמינה דינין מתערין**. וברגע שאדם חי שהבינה לא חי מעצמו אלא מחכמה שמאין תמצא והיראה והבינה הוא רק שער לעבור שאתה לא יכול.

לא נמתקים הדינים אלא בשורשם

אזי, מקשר היראה בעולם התענוג, ושם אני רואה שרק הקב"ה יכול, ואז ונמתקים הדינים בשורשם, כי אין המתקת הדינים אלא בשורשם, כנודע. ורק כשמגיעים לשורש שם אפשר למתק אותו. ובפרשת האזינו כתוב: הנה יש למעלה עולם הנקרא שופר גדול, עלמא דחירות. תקע בשופר גדול לחרותינו וכן יהיה לעתיד לבוא. וכשבא לעולם זה, נעשה חירות מהכל, כשופר היובל, שבו יוצאים העבדים לחירות, מן המיצר קראתי י-ה ואז יהיה ענני במרחב י-ה, כמו כן העולם זה נקרא יובל שנת החמישים, הזידיטשובער רבי היה אומר אדם חי מאה עשרים שנה ויש במשך ששת אלפים שנה שהעולם יעמוד מאה עשרים יובלות, נו"ן שערי בינה, דמינה דינין מתערין, ובהגיעו לשער הנו"ן נמתקין כל הדינין בשורשן.

אדם צריך לדעת שהוא מוגבל בידיעות שלו

ואח"כ הוא מסביר כל זמן שאדם נמצא בהסתרות הוא דין, ואין הדינין נמתקים אלא בשורשן, דהיינו לדעת שמעבר לידיעה שלי יש שם עוד ידיעה, שלמה המלך אמר אמרתי אחכה והיא רחוקה ממני, ולא אמר ולא נהייתי לחכם, אלא כי תכלית החכמה לדעת שאינו יודע, א"כ והיא רחוקה ממני אני יכול להגיע רחוק מאוד אבל אני מוגבל בידיעה שלי ויש משהו מעבר להבנה שלי שלשם אני יכול לחבר כל דבר הנגלה והנסתר. רצה לומר, שמתעלים למעלה ומתקרבים לשורשם, כל אחד לשורשו. כל אחד יש לו את המעבר שלו להגיע להקב"ה. ואמר ביום ההוא כל אחד יגיד זאת לבד שיש הקב"ה בעולם, הנה אלקינו זה אלקינו זה צמצום והוי-ה זה הנגלה.

אין דרך אחרת להגיע להקב"ה רק על ידי המיצר

והיינו, עולמו של יובל, עלמא דחירות, דאף על גב דמסטרהא דינין מתערין, בהתחלה כל עוד שיש עדיין הבנה יש שם דינים, אדם ברגע שרואה את עצמו בדין הוא נהיה אבוד לגמרי, אנשים חושבים שרק אצלי ככה ואצל כולם משהו אחר, אבל אין דרך אחרת שהקב"ה מנהיג את העולם, דווקא מהמיצר מגיעים למרחב, ולפי העגמת נפש שיש לך ביום שישי אפשר לדעת איזה אורות יהיה לך בשבת, וזה רק אתגר והזדמנות להגיע להקב"ה, והעיקר לשחרר כל דבר ולהיכנס לאוטומטי ושם זה עולם של יובל שנמתקים שם כל הדינים.